

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA KURGU GÜNLÜĞÜ

Nuri Bilge Ceylan

Altyazı Aylık Sinema Dergisi
Ekim 2011

BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA KURGU GÜNLÜĞÜ

Nuri Bilge Ceylan

Nuri Bilge Ceylan ve Bora Gökşingöl Bir Zamanlar Anadolu'da filminin kurgusunu yaparken

Bir Zamanlar Anadolu'da Kurgu Günlüğü
Nuri Bilge Ceylan

altyazı
AYLIK SINEMA DERGİSİ

Altyazı Aylık Sinema Dergisi'nin ücretsiz ekidir.
Para ile satılamaz.
Ekim 2011

EDİTÖR Fırat Yücel
GRAFİK TASARIM Zeynep Özel
BASKI Şan Ofset

Boğaziçi Üniversitesi Mithat Alam Film Merkezi
Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampüs,
34342, Bebek, İstanbul
altyazi@altyazi.net
www.altyazi.net

© 2011 Altyazı Aylık Sinema Dergisi
Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının içeriği, tamamen ya da bölümler halinde dergi yönetiminden ve yazardan izin alınmaksızın kullanılamaz.

1000 VOLT 'un katkılarıyla basılmıştır.
Post Production-Istanbul

Buñuel, Kurosawa, Bergman, Tarkovski, Fellini... Tüm bu büyük yönetmenlerin nasıl çalıştıkları, nasıl yarattıkları, çekim sırasında ve sonrasında neler hissettikleri hakkında fikir sahibi olabilmek için açıp okuyabileceğimiz kitaplar var. Bu kitapları okuduğunuzda söz konusu yönetmenlerin, esas olarak kendileriyle yüzleşmek için kaleme başvurdıklarını görürsünüz. Filmlerinin ne kadar değerli olduğuna, ne kadar emek gerektirdiğine birilerini ikna etmek için yazmamışlardır. Kalem, onlar için zamanın getirdiği kırılganlıkla sarıldıkları bir sığınak değildir. Aksine, kendi zaafı, hataları üzerine düşünmek ve dünyayla bağlarını daha berrak biçimde görebilmek için kaleme başvururlar.

Türkiye'de bir yönetmenin, sözünü ettiğimiz 'çıplak dil'le duygu dünyasını paylaştığı metinleri okumaya pek alışkın değiliz. Nuri Bilge Ceylan'ın *Üç Maymun*'un kurgu sürecinde kaleme aldığı günlüğünü okuduğumuzda bizi ilk çarpan bu olmuştur. Şimdi *Bir Zamanlar Anadolu'da*'nın günlüğüyle bunu daha net biçimde görüyoruz. Ceylan'ın sözlerinde, bu coğrafyada sinema alanında örneğini bulmakta güçlük çekeceğimiz bir 'doğrudanlık' var. Çelişkilerle, yılgınlıklarla, coşkuyla, hatıralarla, kişisel bir tarihin içinde bir oraya bir buraya savrulan düşüncelerle dolu, 'günlük' sözünün hakkını veren metinler bunlar. Ve tam da Ceylan'ın başkalarına değil, esas olarak kendisine yazdığı metinler olduğu için bu günlüklerin çok değerli olduğuna inanıyoruz. Çünkü okunması en güzel metinler, yazar kişinin kendi hakikatini aradığı, o kişi için başka her şeyden ayrı bir 'iç değer' taşıyan metinlerdir.

Üç Maymun'un Kurgu Günlüğü büyük bir yönetmenin duygu dünyasında gezdirmişti bizi. Sayfayı kapattığımız yerde *Bir Zamanlar Anadolu'da*'nın Kurgu Günlüğü başlıyor. Yaratıcılığın esas olarak kurgu sürecinde başladığına inanan bir yönetmen, filmini kurgularken kendisi ve sanatı üzerine düşünmeye devam ediyor ve bizler de okuyoruz...

Fırat Yücel

BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA kurgu günlüğü

22 ARALIK 2009 - 2 OCAK 2011

22 ARALIK 2009, SALI

Çekimler biteli yaklaşık on gün oldu. Tam sekiz haftalık bir çekim sürecinden sonra birden normal hayata geri dönmek, daha önce önem verilmeyen gündelik ritüellerin adeta bir rüya gibi yaşanmasına neden oluyor. Çekimler biter bitmez montaja başlayabileceğimizi öngörmüştük ama malzeme hâlâ hazır değil. Seslerin görüntülerle eşlenmesinde birtakım sorunlar çıktığı için çektiğimiz malzemenin kurguya hazır hale getirilmesi biraz zaman almış.

Aslında iyi de oldu. Arada bonus olarak bulduğum 10 gün iyi bir dinlenme fazı oldu benim için. Yarından sonra perşembe sabahı Cihangir'deki ofisime Avid Adrenaline kurulacak. Ve yeni bir maraton başlayacak.

Akşam Gökhan (Tiryaki), Ayşe ve Derya (Köroğlu) ile Behiç Ak'ın yazdığı 2x2 oyununa gittik.

24 ARALIK 2009, PERŞEMBE

Bu sabah İmaj'dan Nuri ve Bora (Gökşingöl) gelip Avid Adrenaline sistemini ofise kurdular. Ne yazık ki Avid kullanmayı tamamen unutmuş olduğum için bütün öğleden sonrayı Bora'nın Avid kullanmayı bana yeniden öğretmesiyle geçirdik. Akşama doğru Gökhan geldi. Birlikte çok kabaca neler çekmişiz bir göz attık. Zaman zaman tatsız bir şekilde yüzümüzü buruşturduk, zaman zaman da keyiflendik. Özellikle dördüncü çeşmedeki bazı çekimler epey hoşumuza gitti.

25 ARALIK 2009, CUMA

Bugün hayırlısıyla kurguya başladık. Bora ve ben... İlk planı 15-20 çekim arasından seçip, yerine yerleştirip vira bismillah demiş olduk. Lastikçide rakı sofrası... Ardından lastikçi Yaşar dışarı çıkıp havlayan köpeğine yiyecek götürür. Bu sahnede köpek istediğim gibi oynayamadı ama ne yapacaksın. Epey masraf yapıp eğitilmiş bir köpek kullandık, ama nafile. Zaten bir de parliament mavisinde çekmek istediğim için çok fazla tekrar çekme şansım da yoktu. Ama neyse bulduk bir iki işe yarar plan. Koyduk şimdilik.

Ve ardından jenerik için biraz siyah koyup geçtik birinci çeşmeye... Birinci çeşme sahnesi baştan beri uzaktan tek plan olarak çekmek istediğim bir sahneydi. Ve filmde oyuncularla çektiğimiz ilk plandı. Uzun ve yorucu bir kasting çalışması sonucu birlikte çalışmaya karar verdiğimiz 14 oyuncunun performanslarını gerçek anlamda göreceğimiz ilk çekimdi. Daha önceki filmlerimdeki

gibi yine hiç okuma provası filan da yapmamıştık. Araçlar uzaktaki tepenin ardından çıkıp ağır ağır yaklaşmaya başladıklarında epey gergin hissettiğimi söylemeliyim. Araçlar gelip çeşmenin önünde durdular ve oyuncular etrafa yayılıp oyunlarını oynamaya başladılar. Ama o da ne? Kulaklığında ses yok. Uzaktan çektiğimiz için konuşmaları duyamadım tabii. Sesçi panik içinde arızayı halletmeye çalışıyor. Parliament mavisinde çekim yapmak istediğimiz için fazla vaktimiz yok. Hemen ikinci çekime geçiyoruz. Öğlen gelmişiz sadece bu çekime hazırlık yapmışız. Halimize bak... İkinci çekim. Ama yine kulaklığında ses yok. Ses duymadığım için oyuncuları yönlendirmem de mümkün olamıyor. Uzaktan sadece oraya buraya gezinen insanlar görüyorum... Kızıyorum sesçiye. Akşamın altın dakikaları hemen geçiyor. Hava kararıyor. Koskoca bir gün boşa gitmiş oluyor. Çuvalladık. Hiç iyi başlamadık çekime. Akşam sesleri eşleyip hemen seyrediyorum sahneyi. Olmamış tabii. Oyuncular gerekli düzeltmeler ve ayarlar yapılmadığı için hepsi kendi kafasına göre takılmış. Hepsi başka telden çalıyor. Oyuncuların çoğu karakterini anlamamış, gerçeklik duygusu sıfır. Sahne filmin sonrası için içimde derin kaygılar uyandırdı. Bir aklın muhakkak ki hepsi ayrı tellerden çalan oyuncuları belli bir ortak paydada toparlaması gerekiyor. Bu da hiç kolay görünmüyor. Hadi bakalım, hayırlısı... Neyse sahneyi bir hafta sonra yeniden çekmiştik. Onlardan birini alıp kullanıyoruz. Biraz diğer çekimlerden bu çekime diyalog değiş tokuşları yapılırsa idare edebilir.

Akşama doğru Aslı (Özge) uğradı. Köprüdekiler'in fragmanını hazırlamış. Ona baktık. Çay içtik.

27 ARALIK 2009, PAZAR

Dün Cumartesi, her zamanki gibi, Mehmet (Eryılmaz) ile tenis günümüz olduğu için çalışmadım. Ama bugün ikinci çeşmeye başladık. İkinci çeşme, mekân araştırmaları sırasında, dördüncü çeşme başı olarak karar verdiğim ama çekime bir gün kala birden ikinci çeşme olmasına karar verdiğim bir mekândı. Çünkü dördüncü çeşme için daha iyi bir yer bulmuştuk. Bozkırda gece çekimleri gündüz çekimlerine göre çok daha zor. Filmin ilk yarısı gece karanlık bozkırda geçiyor. İnanılmaz bir soğuk var. Hadi biz kamera arkasındakiler neyse. Kaztüyü anoraklar filan kendimizi kurtarıyoruz ama oyuncular sahne kostümlerini giymek zorundalar. Bu giysiler soğukla başa çıkabilecek kadar kalın değil. Neyse ki işleri bitince içine kaçabilecekleri kaloriferli karavanları var. Araçlar, tuvalet karavanı, catering, şu bu derken karanlık bozkırın ortasında uzun bir konvoy oluşturuyorlar. Sanki bir anda çölün ortasına Las Vegas kuruluyor... İlk yarısı zifiri karanlık bir bozkırda geçen bir filmin ışığını yapmak kolay değil. Bozkırın ortasında ışık kaynağı olarak sadece araçların farları ve ayışığı olduğu varsayılmak zorunda. Bu nedenle esaslı bir ayışığı düşünmek zorundaydık. Helyum balon da getirdik ama balonun rüzgarlı havada kullanılamıyor oluşu, fazla yükselememesi ve fazla güçlü olmaması (sadece 4kW, bozkırın enginliğinde kaybolup gidiyor) nedeniyle başka bir şey düşünmek zorundaydık. Gökhan ve Orion Işık'tan Kadir, vinç üzerinde el yapımı bir softbox içine yerleştirdikleri 25kW ışığı 30-40 metreye yükselterek harika bir ayışığı imal ettiler. Kameranın gördüğü açıdaki uzakları 20kW'lık panel ışıklarla desteklediğimizde olağanüstü bir sonuç veriyor. Helyum balonun çok ötesinde bir sonuç alıyoruz... Bunun dışında, gerektiğinde bazı araçların farlarını söküp, far yuvalarına ayarlanabilir daha güçlü kendi ışıklarımızı

yerleştiriyoruz. Çünkü far ışıklarının ay ışığını yarması, delip geçmesi gerekiyor. Yaptığımız modifikasyonlarla uçsuz bucaksız bozkır inadımıza biraz olsun boyun eğiyor. Gece de olsa, bozkır, sonsuzluğunu, uçsuz bucaksızlığını biraz olsun hissettiriyor bu şekilde. Yoksa karanlığın içinde kafalar çekmek zorunda kalacaktık. Araç farlarının canlı görünmesi gerektiği için de day-for-night¹ yapamıyoruz. Yoksa day-for-night severim etki olarak...

İkinci çeşme görece kısa planlardan oluşan, biraz bilgi vermeye, karakterleri tanıtmaya yönelik bir işlevi olan, bu nedenle de hem çekiminden sıkıldığım, hem kurgusundan fazla zevk almayacağımı sandığım bir sahne. Bu nedenle de isteksizce başladım biraz. Karakterleri daha yakından gösterdiğimiz çekimleri, şimdilik yerlerine koyduk. Kendilerini hatırlatsınlar diye. Sonra bunları şutlayıp daha az planla olayı bertaraf etme seçeneğimiz baki nasılsa. Sahnenin ortalarında bir yerlere geldik bugün. Akşam eve erken gidip Ayaz'la oynadım biraz.

28 ARALIK 2009, PAZARTESİ

İkinci çeşmeye devam ettik bugün. Çapaklı bir sahne olduğu için daha dün yaptıklarımızı cilalamak bile epey zamanımızı aldı. Pek fazla ilerleyemedik. Savcıyı işlemek için tarlaya ancak sokabildik. Çoğunu açmasam da telefonlar akşama kadar susmak bilmedi. Bir baktım akşam olmuş. Ufak tefek bir sürü işle gün geçiveriyor.

30 ARALIK 2009, ÇARŞAMBA

Çankaya Köşkü'nde ödül töreni vardı. Ebru, Zeynep ve Selim (Atakan) ile Ankara'ya gittik. Ödülü aldıktan sonra Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve eşi, ödül alan üç kişi ve eşlerini makam odasına davet ettiler. Burada çeşitli konularda bir saat kadar sohbet edildi. Duvarı bir Ayvazovski tablosu dikkatimi çekti.

1 OCAK 2010, CUMA

Yeni yıla girdik. Bugün öğleden sonra normalde pek yapmadığım şekilde, adeta yılların yorgunluğuyla, yatağa uzandım. Öylece elbiselerimle birkaç saat uyuyakalmışım. Gözlerimi açtığımda çok tuhaf hissettim. Deyim yerindeyse, yeni bir algılama biçimine uyanmışım gibi geldi. Öyle güzeldi ki. Sessizliğin içinde gözümün önünde flu bir şekilde hareketsiz duran odamın nesneleri beni sonsuz bir şefkatle kuşatıyor gibiydi. Beynimde farklı bir algılama düzeyinin kapıları aralanmış gibiydi. Bir saat kadar daha orada öylece gözlerim açık olarak yattım. Gözlerim flu kitapların üzerinde öylece dolanırken kitaplardan biri usul usul netleşti. Ne zaman aldığımı ya da oraya nasıl geldiğini bile hatırlamadığım bir kitap adeta bir vahiy gibi varlığını bana gösterdi. Yalçın Koç'un yazmış olduğu 'Anadolu Mayası'. Yalçın Koç yanlış hatırlamıyorsam Boğaziçi Üniversitesi'nde okurken kendisinden bir iki ders almış olduğum biri. Kitabı öylesine okumaya başladım. 20 sayfa kadar su gibi okudum. Algılarım o kadar açıktı ki. Bu açıklık hayattan öyle derin bir haz almamı sağlıyordu ki. Yaşadığımız hayat ne olursa olsun, nasıl olursa olsun, onu algıladığımız oranda onu yaşadığımız gerçeğini derinden duyumsadım. Hayat, kendi

irademiz dışında bile değişecek olsa algılama şeklimizin de ona bir şekilde ayak uyduracağını kabul etmek lazım. Hayatın bir şekilde yavaşlaması algılama gücümüzü nasıl da arttırıyor. Çok hızlı yaşadığımız için yaşadığım hiçbir şeyin duygusunu gerçekten algılayamadığımı duyumsadım. Sadece haz duyulması gereken bir şeyin hazzının layığıyla duyumsanmaması değil, aynı zamanda acı vermesi gereken bir durumun da daha doğru dürüst varlığını hissettirmeden başka bir olay tarafından unutturulması söz konusu oluyor. Algılarımızın keskinliğini arttırmak için hayatımızın temposunu düşürmemiz gerektiği aşikar. Neden yavaş tempolu filmleri sevdiğim ve böyle filmler yapmak istediğimin nedenleri de buralarda yatıyor zaten. Bugün uyandığımda varlığını hissettiren ruh hali, ancak nazlı bir yavaşlık temposu içinde ortaya çıkabilir çünkü.

3 OCAK 2010, PAZAR

Bugün yollardaki uzun araç içi diyalog sahnelerini üstünkörü yerleştirip üçüncü çeşmeye kapağı attık. Üçüncü çeşme çok fazla alternatifli çekilmiş oyuncaklı bir sahne. Ahmet Mümtaz Taylan'ın uzun anlatma bölümleri var. Sesçi Mehmet inanılmaz vasat bir iş çıkarmış. Shotgun ile çekilmiş kanal tam anlamıyla kullanılamaz durumda. Tamamen umutsuz. Tümülle yaka mikrofonlarına yaslanmak zorundayız ama onlar da iyi değil. Ya hışırıyor ya da iyi yerleştirilmediği için çok boğuk. Yoğun bir dublaj çalışması çıkacak gibi görünüyor... Ahmet Mümtaz çekimler sırasında nasıl oynadığı hususunda emin olamadığım bir oyuncuydu. Bazen fazla mimik yapıyor gibi geliyordu. Ama şimdi kurguda hiç de fena olmadığını görüyorum doğrusu. Allem ediyor kallem ediyor elindeki diyalogu çalıştıracak bir söyleme şekli, bir vurgu bulmayı başarıyor. Zeki ve celebi bir oyuncu. N'olur n'olmaz deyip senaryonun yeni versiyonunda artık var olmayan eski uzun diyaloglarını da ezberleyip gelmiş. Biz de n'olur n'olmaz deyip onları da çekiyoruz. İyi ki de öyle yapmışız. Şimdi onları kullanmayı tercih edeceğiz gibi görünüyor... Doktor bu sahnede ilk ciddi rolünü oynuyor olduğu için epey gergindi. Ne yapsam bu gerginliği üzerinden atamadım. Biraz hissediliyor bu ama yine de vurguları genellikle doğru ve kendisine söylenen şemaya kılı kılına ayak uydurabilen istikrarlı bir oyun stili var. O zaman tekrarlanan her çekimde ince ince düzeltmeler yaparak doğru bir sonuca ulaşma şansınız artıyor. Bir tarafı düzelttikçe öbür taraftan bozulmuyor çoğu zaman olduğu gibi... Bu sahnede klasik bir rotanın biraz dışına sapacağız gibi görünüyor.

4 OCAK 2010, PAZARTESİ

Dün üstünkörü yerleştirdiğimiz araç içi diyalog sahnelerine geri döndük bugün. Aslında 6-7 dakikalık tek bir genel planda da fena çalışmıyor sahne ama yine de alternatif çekimler ve aralara girilen yol görüntüleriyle farklı bir ton tutturmaya çalıştık. Bu sahneleri kurgularken Yılmaz ile çalışmakla ne kadar isabetli bir karar vermiş olduğumu bir kez daha anladım. Yılmaz, çok zeki, yaratıcı ve karşısındaki oyuncuyu gerçekten dinleyen bir oyuncu (Ne yazık ki bu özellik oyuncuların pek azında var). Tekrarlar sırasında karşısındaki oyuncuda milim değişse, bu değişimin yarattığı farklılıklar hemen onun oyununa da yansıyor. Bir kere her zaman doğal, vurgular doğru, söylenen şeyi hemen anlayıp anında oyununa uygulayabilme yeteneği var.

Normalde kolaylıkla bir k bus haline gelebilecek uzun araç içi sahnelerini fazla sorun yaşamadan halletmeyi ba arıyoruz.

Ak am  zeri Ebru geldi.  u ana kadar yaptığımız yarım saatlik bölümü seyretti. Seyretti i şeyi bir yere oturtmakta zorlandı biraz. Biraz kararsız kaldı sanki. Bazı hususlarda kurguyu Cumartesi günü seyretmiş olan Mehmet (Eryılmaz) ile benzer şeyler söyledi.

21. yüzyılın ilk on yılını geride bıraktığımız için yurtdi ında birçok dergi ve gazete kendilerine göre son on yılın en iyileri listelerini yayınlıyorlar. *İklimler*, hem Chicago Tribune, hem de Fransızların Telerama dergisi tarafından Son On Yılın En İyi On Film'i arasında gösterilmiş. İkisi de filmi, 21. yüzyılın en iyi üçüncü filmi olarak se mi . Bu filmim Türkiye'de fazla sevilmedi ama ülke dışında *Uzak* ile beraber, en beğenilen filmim oldu galiba. *Uzak* ise New York'un Film Comment dergisi ve Ontario Sinematek'inin ayrı ayrı yaptıkları geniş katılımlı son On Yılın En İyi Filmleri anketlerinde listeye girmiş. Aynı  ekilde İngiliz Film Enstitüsü'nün meşhur Sight & Sound dergisi *Uzak* filmi en iyi 30 film içinde göstermiş. *Uzak*, Time Out ve Telegraph gibi önemli İngiliz yayın organlarının da listesinde. Amerikalıların  nl  sinema blogu Indiewire ise *İklimler*'i tercih etmiş. Cahiers du Cinema da bazı yönetmenlerin listelerini yayınlamış. Bugün en be endi im yönetmenlerden biri olan Jia Zhangke, *Uzak* filmimi listesinde yedinci sıraya koymuş. Birinci sırasında ise seyri hiç de kolay olmayan bir film var. Pedro Costa'nın *Colossal Youth* filmi.

6 OCAK 2010, ÇARŞAMBA

D n ve bugün hep üçüncü  e meyle u ra tık. Karışık ve çok farklı şekillerde montajlanabilecek şekilde çekilmiş bir sahne. Arap Ali'nin uzun anlatmaları sırasında ne göstereceğiz konusu önemli.

8 OCAK 2010, CUMA

İki gündür hâlâ üçüncü  e meyle cebelle iyoruz. Oyunculuklarda ve çekimlerde sorunlar var. Seslerden ise hiç bahsetmeyeyim. Tüm bunlar bizi farklı kurgusal arayışlara itiyor. Uzun anlatmaları Arap Ali'nin ağzında olmayacak şekilde kurguladık. Bilemiyorum. Genel seyirde bakarız artık ama bana bu sahnede ciddi bir kıyıma giri ecekmi iz gibi geliyor. Amazon'dan    DVD ısmarladım... Fabienne (Vonier) ve Isabelle'e (Huppert) kitap gönderdim... Ak am  zeri Gökhan (Tiryaki) ve Ay e (Köroğlu) uğradı. Gökhan bir süre Turkcell reklamları  ekecekmi .

10 OCAK 2010, PAZAR

D n spor g n m olduğu için ara verdik. Tenisten sonra Mehmet ile yaptığımız bölümü seyrettik. Ufak tefek pürüzlere dikkat çekse de, benim genel olarak endişe duyduğum bazı bölgeler onun en be endi i bölümler oldu. En azından kurgunun bu riskli bölgelerde çalışıyor olabileceği düşüncesi içimi rahatlatı.

Bugün    nc   e meye devam ettik ve komiserin a a ılardan tekrar ortaya çıkmasına kadar da geldik. Biraz seyredip yarına bıraktık. Yılmaz ortaya çıkınca ortalık biraz canlanıyor sanki. Berkun (Oya) uğradı.  ay içtik.

"Algılarımızın keskinliğini arttırmak için hayatımızın temposunu d   rmemiz gerektiği a ıkar. Neden yavaş tempolu filmleri sevdiğim ve böyle filmler yapmak istedi imin nedenleri de buralarda yatıyor zaten."

11 OCAK 2010, PAZARTESİ

Üçüncü çeşmeyi sonunda bitirdik. Ama tam anlamıyla sineğin yağını da çıkardık. Uzun anlatma sahnelerini başka görüntüler üzerine dağıttık daha çok. Öğleye doğru Ebru gelip seyretti. Bu bölümleri daha çok beğendiğini söyledi.

Fotoğraf kitabımın piyasaya yeni çıkmasından olacak, fotoğraf siparişleri arttı. Bugün iki fotoğraf daha satıldı.

Öğleden sonra Romanya'dan yönetmen dostum Cristi Puiu'nun eşi ve aynı zamanda yapımcısı olan Anca Puiu aradı. Cristi'nin filmi *Bay Lazarescu'nun Ölümü*'nün özel iki diskli versiyonunu yayınladıklarını ve bana da göndermek istediğini söyledi. Sevindim. Çünkü Cristi'nin bu filmi benim için son on yılın en iyi filmlerinden biridir. Çok merak da ettiğim için hemen yeni filmlerini sordum. Çünkü yeni filminin çekimlerini birkaç ay önce bitirdiğini, uzun kararsızlıklardan sonra kendisinin oynadığını (hatta bu kararı almasında *İklimler* filminin de biraz cesaret verici bir rolü olduğunu) biliyordum. Kaba kurgu bitmiş ve epey uzun bir sonuç ortaya çıkmış. Ne kadar kısalsa da yine de 3 saati bulacak bir film ortaya çıkabileceğini söyledi. Cannes'a göndereceklerini ve benim yeni filmimi gönderip göndermeyeceğini sordu. Yetişmeyeceğini, daha epey uzun bir süre kurgu üzerinde çalışmam gerekeceğini söyledim. Bu arada Anca, İngiliz Times gazetesinde de, hem *Lazarescu*'nun hem *Uzak*'ın yeni yüzyılın en iyi filmleri arasında gösterildiğini de söyledi.

12 OCAK 2010, SALI

Bugün dördüncü çeşmenin malzemelerini şöyle bir gözden geçirip tasnif ederek işe başladık. İlk izlenim olarak gözüme çarpan şey, burada ışıkları artık daha doğru yapmaya başladığımız, çekimlerin ve seslerin daha oturaklı bir hale gelmeye başladığı oldu. Görüntülerin, oyunculukların ve ışığın düzelmeye başlaması şu yüzden: İki üç yıllık bir aradan sonra insanın çekimlere adapte olabilmesi bazen birkaç sahneye mal olabiliyor. Oyuncuları istediğiniz ruh haline sokmak da biraz zaman meselesi ama sesteki düzelme tamamen hâlâ zımlayamadığım ya da birtakım tuhaf nedenlere dayanıyor. Ses ne de olsa stüdyoda halledilebilecek bir unsur olduğu için genellikle çekimde ses ile çok ilgilenmem. Bu nedenle sesçinin işine fazla karışmam. Daha doğrusu sesçi sette pek farkına bile varmadığım, farkına varmak istemediğim bir adamdır. Diyalogları iyi kaydetsin yeter. Bunun için de artık oturmuş teknik standartlar olduğu için onların bu standartları bildiğini varsayar, çekimin başlamasından önce onlara ne istediğini etraflıca anlatır, ondan sonra da genellikle varlıklarını unuturum. Ama yine de boom operatörü arada bir mikrofonu görüntüye sokarak varlığını hatırlatır. Boomcu ile kamera operatörü arasında her zaman aslında pek gerekli olan bir terör yaşanır. Doğaldır bu. Çünkü boom operatörü oyuncuya bir santimetre daha yaklaşabilmenin hesabını yapmaktadır. İyi boom operatörü bu hesabı yapmalıdır. Üçüncü çeşmenin sonlarına doğru hayal meyal bir ara ortalıkta böyle bir boomcu terörü yaşanmadığını fark ettim. Ama ne zaman aklıma gelse, bunu unuttum. Derken Arap Ali'nin yakın çekimlerinden birinde Gökhan'ın boomcuya "neden orda duruyosun ki" dediğini duydum. Döndüm baktım. Boomcu boom çubuğunu yere dayamış, kameranın yanından ses çekmeye çalışıyor. Üstelik doğrulttuğu oyuncunun

tam arkasından 150kW'lık jeneratörün sesi geliyor. Oysa klasik olarak mikrofonu oyuncunun başının üstünden sarkıtsa oyuncuya 2 metre değil 15 santimetreye kadar yaklaşacak. Hemen, neden öyle yapıyorsun, diye sordum. Yüzüme alık alık bakmakla yetindi. Herhalde içine kapalı bir çocuk deyip fazla önem vermeden olayı unuttum. Ama bir hafta sonra dördüncü çeşmeyi çekerken çocuğu yine aynı pozisyonda ses kaydederken yakalayınca hemen işi sorgulamaya başladım. Hadi boomcuyu bir kenara bırakalım, neden böyle oluyor diye yılların tecrübeli ses kayıtçısı Mehmet Kılıçel'e sorduğumda da doğru dürüst bir cevap alamadım. Uzun susmalar, öne bakmalar. Hemen o akşam Mehmet'in odasına gidip bana seslerden örnekler dinletmesini istedim. Gerçekten de tahmin ettiğim gibi sesler felaketti. Bir kere boom sesi diye bir şey hiç yoktu. Sadece telsiz seslerine güvenilmiş, onlar da elbise cızırtıları içinde. Hemen o an artık bu işte bir akıl aramaktan vazgeçip sesçiyi değiştirmeye karar verdim. Şu ana kadarki sahnelerde ses, çekim sonrasında yeniden yaratılmaya çalışılacak gibi görünüyordu. Fakat böyle bir şey herhalde dünyanın hiçbir yerinde görülmüş bir şey değildir. Mehmet çok beyefendi bir adam olmasa ve gözlerinden kötü niyeti olmadığını anlamamış olsam, düşmanlarım tarafından organize edilmiş bir sabotaj olduğunu düşüneneğim neredeyse... Neyse dördüncü çeşmede Melodika'dan gelen yeni ses ekibinin shotgun mikrofonla çektiği gıcırıksız berrak sesler ilk defa yaptığımız kurguya, diyaloglara doğru dürüst bir anlam getirdi... Sonuçta bugün keyifli çalıştık yani. Sesler pırıl pırıl, planlar oturaklı, ışıklar iyi. Evdeki hesap çarşıya uyuyor, planlar sağlam bir şekilde yerine oturuyor vs. Savcı-doktor konuşmasının ortalarına kadar geldik. Hatice (Aslan) aradı. Dizi ile tiyatro arasında mekik dokuduğunu söyledi... Zeynep aradı. Yunanistan ve İngiltere'nin filmi şimdiden satın almak için teklif verdiklerini söyledi. Biz henüz kimseyle bir kontak kurmadığımız halde. Bu kez filmin satışlarını kendimiz yapacağız, yani Zeyno Film yapacak. Böylesi daha iyi. Çok daha iyi. Akşam eve dönünce Thierry Frémaux aradı. Gönderdiğim kitabı almış. Teşekkür ve iltifat etti. Ardından filmin Cannes'a yetişip yetişmeyeceğini sordu. Yetişmez dedim. Filmin karmaşık bir film olduğunu ve hiç aceleyle getirmek istemediğimi söyledim. Gene bak bir duruma falan dedi.

14 OCAK 2010, PERŞEMBE

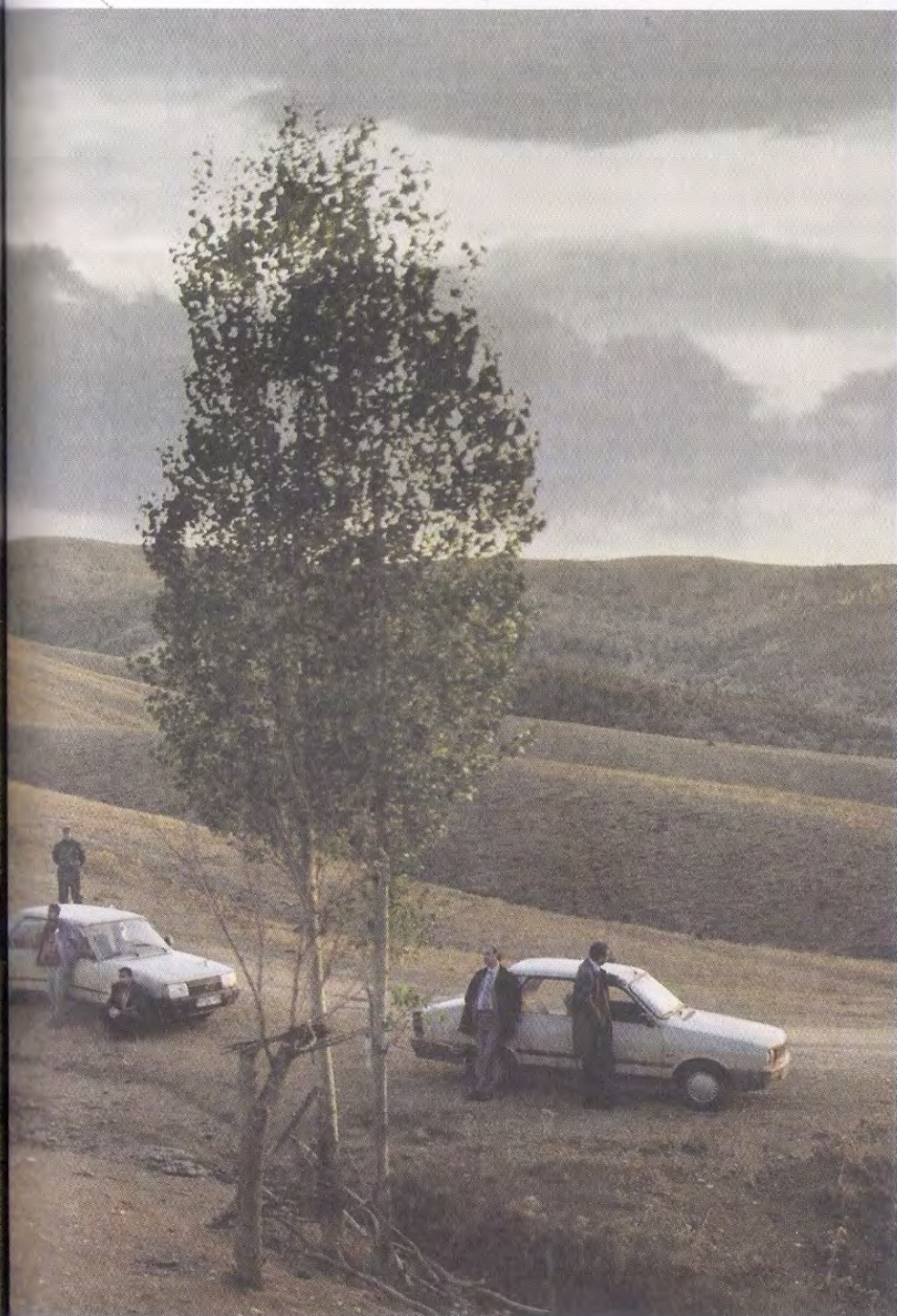
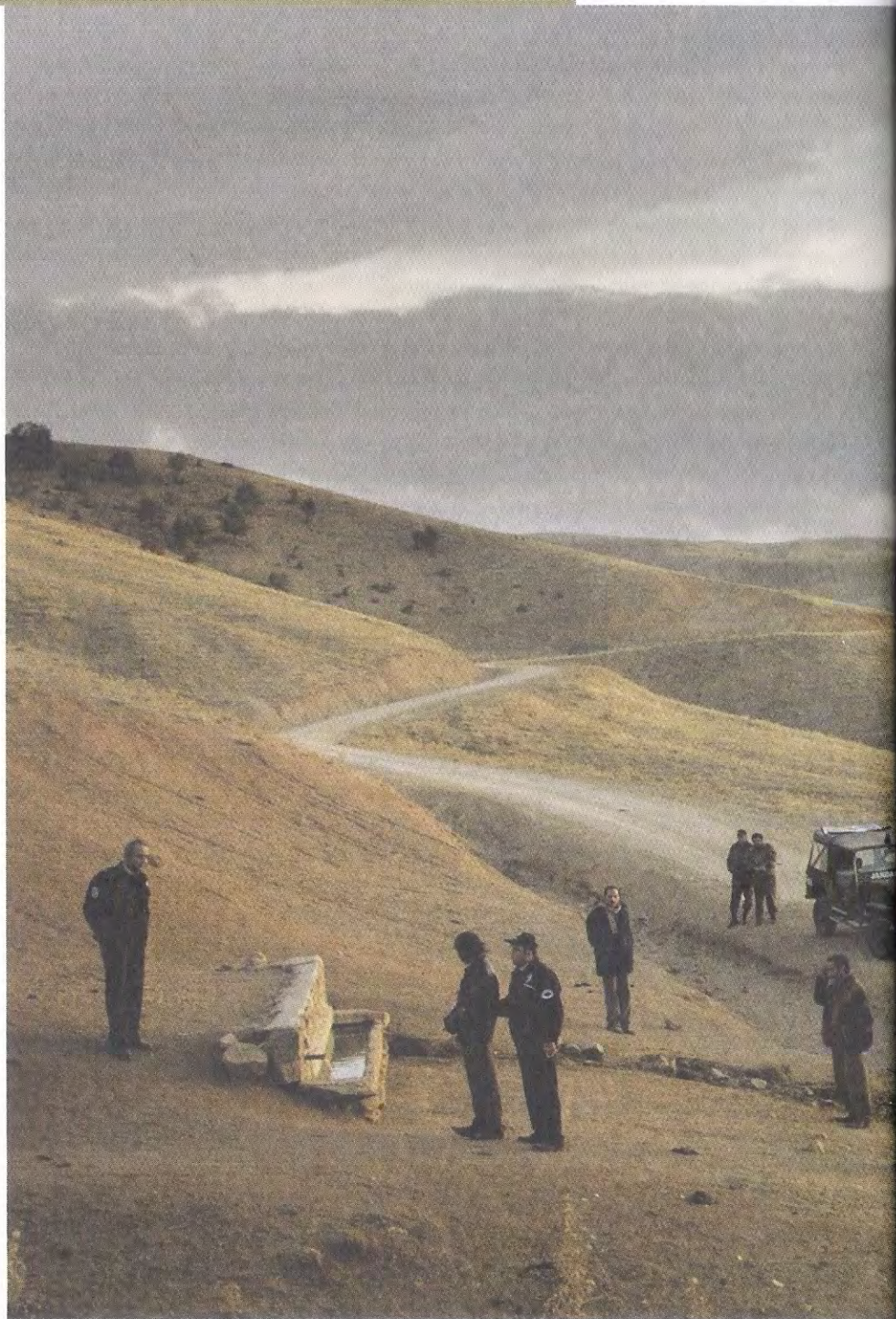
Dördüncü çeşmede hala bir arpa boyu ilerleyemedik. Doktor-Savcı konuşmaları son derece hassas ayarlanması gereken bir sahne olduğu için görüntüyü ayrı, en iyi söyleme şeklini ayrı seçiyoruz. Bazen cümle cümle, bazen de kelime kelime. İyi vurguları başka çekimdeki ağızlara oturtmak epey zaman alabiliyor.

Birkaç fotoğraf satıldı...

Üç Maymun'daki asistanım Ayla uğradı.

16 OCAK 2010, CUMARTESİ

Tenisten sonra Boğaziçi Üniversitesi'ne gidip hem insan olarak, hem sinemacı olarak pek sevdiğim genç yönetmen dostum Seyfi Teoman'ın yeni filminin kaba kurgusunu seyrettik. Ardından Mithat Alam Film Merkezi'nin üst katına çıkıp oturduk ve birkaç saat film hakkında

konuştuk. Mehmet de (Eryılmaz) ben de kendimize göre dikkatimizi çeken hususlar hakkında fikirlerimizi söyledik. Seyfi de, diğerleri de çok sevdiğim çocuklar. Bana bir şekilde Boğaziçi Üniversitesi'nde geçen günlerimi hatırlatıyorlar.

18 OCAK 2010, PAZARTESİ

Son üç gündür dördüncü çeşmeyi çalışmaya devam ettik. Bu akşam sonunda bitti. Eh, fena da olmadı galiba. Burada çekimler daha bir oturaklı olmuş sanki. Elimiz alışmaya başlamış ne de olsa. Yavaş yavaş üstümüzdeki pası atmaya başlamışız belli ki. Yeni ses ekibinin sesleri de daha iyi. Sorunsuz. Oyuncular da daha bir ısınmaya başlamışlar.

19 OCAK 2010, SALI

Kubilay (Tunçer) ne zamandır yaptığı sihirbazlık şovuna çağırıyordu. Bu gece Zeynep, Selim, Ayşe, Derya, Gökhan ve Ebru, hep beraber gittik sonunda. Kubilay, sihirbazlık ve stand up'ı biraz karıştırmış, değişik bir şey yapmış. Epey güldük, eğlendik. Sonra bir şeyler içtik birlikte. Kubilay spontane gibi görünen şovunun tamamının ayrıntılı bir şekilde yazıldığını söyledi.

20 OCAK 2010, ÇARŞAMBA

Muhtar sahnesine girdik sonunda. Çok çekim var ama malzeme sağlam ve olanaklı görünüyor. İçim rahat o nedenle. Muhtarı Ercan oynadı. Fena da oynamamış doğrusu. Akşam Ayaz'ı Disney Show'un galasına götürdük. Güzeldi. Ayaz da pek sevdi. Show sırasında sık sık huşu içinde oyunu seyreden Ayaz'a baktım. Dünyanın en güzel manzarası benim için. Kimbilir içinden neler geçiyor.

21 OCAK 2010, PERŞEMBE

Muhtarın evinde yemek sahnesinde o kadar çok çekim var ki insan nereden başlayacağını şaşıyor. Ama bugün bir şekilde kördüğümü kırmayı başardık. Bir sürü dağınık çekime bir düzen, bir akıl getirmeyi başardık galiba. Neredeyse elektriklerin kesilmesine kadar geldik. Elektriklerin kesilmesi senaryoda olmayan ama çekim sırasında aklıma gelen bir fikirdi. Epey de iyi çalıştı. Sahneyi zenginleştirdi. Daha doğrusu ne kadar zenginleştirdiğini, çalışıp çalışmadığını önümüzdeki birkaç günde göreceğiz.

22 OCAK 2010, CUMA

Elektriklerin kesilip muhtarın kızının gelmesini bağladık. Pazar günü devam edeceğiz ama kızın gelmesi, malzemelerini kolaçan ederken hemen odaya girmesi esnasında yüzünü göstermeme isteğim yine depreşti. Aslında çekime girmeden önce senaryo aşamasında kızın yüzünü hiç göstermeme niyetindeydim. Ama çekimde bulduğum fikirler ve kızı oynayan oyuncunun güzelliği beni bir şekilde kızın yüzünü gösterme fikrine doğru kaydırıldı. Kızın yüzünü önce odaya girdiği ilk anda, sonra da doktora çay vermek için eğildiğinde görecektik. Bir de bu çekimleri hem 50 hem de 35 mm'lik objektifler ile çektik.

Ama 50 mm daha iyi olmuş. Şimdi akşam kurguyu bırakmadan önce malzemeyi çok kabaca mouse ile ilerleterek şöyle bir izlediğimde, kız odaya girerken hiç göstermeyip sadece iyice yakın plana geldiğinde kısa bir süreliğine göstermek daha etkili olacak gibi geldi. Odaya girdiğinde görüntü hayal gücünü katledecek kadar fazla bir somutlukta görünüyor çünkü. Hiç göstermemek de fazla kaçak güreşmek gibi olacak sanki. Oysa yakın planda yürek parçalayıcı bir masumiyet ve tazelik var gibi. Ama yine de belli olmaz. Pazar günü malzemeyi daha dikkatli seyrediv bir karara varacağız.

Yarın sabah Ebru, Ayaz ve Nergis Ankara'ya gidecekler. Bir yandan yarın için müthiş bir kış gelecek uyarısı yapılıyor durmadan. Umarım sorun olmaz.

25 OCAK 2010, PAZARTESİ

Üç gündür kar yağıyor. Cumartesi günü spordan eve zor döndüm. Etiler'den eve 3 saat. Arabayı evin önüne güç bela park ettim. Bir daha kar gidinceye kadar kıpırdatmaya niyetim yok. Cumartesi gecesi Mehmet (Eryılmaz) ile Avatar'a gittik Kanyon'da. Bilgisayar oyunu gibi bir şey. Hiçbir iz bırakmadı bende.

Kar yağıyor. Lapa lapa. Pencereden dışarı bakıp kalıyorum sık sık. Lapa lapa yağan karı çok severim. Çocukluğumu hatırlatıyor. Çocukluğumun çoğunu geçirdiğim Yenice'de o zamanlar çok kar yağardı. Haftalarca da kalkmazdı ortalıktan. "Açılın açılın tekrar, çocuk dizlerimdeki yaralar." (Ziya Osman Saba).

Pencereden kara bakıyor sonra gene kurguya dönüyoruz. Dün akşam Mehmet'e izlettim yaptığımız bölümü. Daha muhtar bölümündeyiz. Kaba kurgu seksen dakikada. Mehmet bunun en iyi filmim olabileceğini söylüyor. Onun dünyasına daha uygundur belki bilemiyorum. Bugün muhtarın kızı Cemile'nin odaya girişini kurgulamaya çalıştık. Kızın yüzünün ne kadar ve kaç kere görünmesi gerektiğine kafa patlattım daha çok.

26 OCAK 2010, SALI

Sabah uçakla Ankara'ya gittim. Bugün hem Ebru'nun hem de benim doğum günümüz. Ebru'nun annesinin evinde küçük bir pasta kestik. Gece Ayaz yatınca otele gittik. Sabah yola çıkacağız Ebru ile.

1 ŞUBAT 2010, PAZARTESİ

Kastamonu, Sinop, Samsun, Trabzon, Erzincan, Sivas, Kayseri, Nevşehir, Kırşehir üzerinden dolaşip tekrar Ankara'ya döndük bugün. Fotoğraf çektik... Karlı dağlar, dalgalı deniz, kara bulutlar, hüznünlü bakışlar, kavruk sabırlı yüzler... İkimiz de Anadolu bozkırlarını çok seviyoruz... Serseri bir mayın gibi dolaşmayı... Ayaz'ı ve Nergis'i Ankara'dan alıp döndük sonra İstanbul'a.

Isabelle'den (Huppert) mail gelmiş. Yakında Tennessee Williams'ın 'Arzu Tramvayı' oyununda oynayacakmış. Tiyatroda, oyun başlayana kadar provalar sırasında hep "nerden sardım bu belayı başıma" diye düşündüğünü ama provalar bitip oyun başlar başlamaz da nedenini gayet iyi anladığını söylüyor. Paris'e çağırıyor.

olmuştu. İki üç gün sabahlara kadar bütün gece yağınla çekim yaptık ama yine de çalışıp çalışmayacağı konusunda bir türlü emin olamadığım çekimler olmuştu bunlar. Ama şimdi malzemeyi şöyle bir kolağan edince çalışabileceği duygusu uyandı içimde. Yarın bakarız... Taner (Bırsel) ve Muhammet (Uzuner) aslında birbirlerine benzeyen oyuncular. Zaten birbirlerini de çok sevdiler. İkisi de çok iyi insanlar olmalarının yanında büyük bir sabırla ve şevkle ve asla usanmadan en iyi sonuca ulaşmak için her şeylerini ortaya koyan oyuncular. Belki başlangıçta alışkanlıkları nedeniyle istediğim performansın biraz uzağında oyun veriyorlar. Ama her çekimden sonra yaptığım uyarıları harfi harfine bir önceki oyunlarının üzerine, halledilmiş nüansları kaybetmeden eksiksiz ekleyebilme yetenekleri var. Son derece tutarlı oyun veriyorlar ve ufak ufak düzeltme düzeltme bir zaman sonra tam istediğiniz kıvama ulaşabiliyorlar. Bir kere ikisi de metne son derece hakim olarak geliyor. Bu da bir an önce senaryoda neyin çalışıp neyin çalışmadığını görme şansı veriyor. Şimdi birbiri ardına çektiğimiz onlarca çekime bakarken yontta yontta nerelerden nerelere geldiğimizi görerek şaşıyorum.

7 ŞUBAT 2010, PAZAR

Artık iki satır karalamaya bile iyice üşenir oldum. Zor geliyor... Kurgu da iyice yavaş gidiyor sanki. Akşam Ebru'nun kurgusu için biraz Final Cut Pro kurcaladık. İyi bir program gibi görünüyor. Sonraki filmlerimi onunla yaparım belki... Muhtarın avlusunda ite kaka yol almaya çalışıyoruz. Bu sahnede doktor zorluyor bizi. Kafası başka yerde gibi. Daha doğrusu Taner'le uğraşmaktan doktoru ihmal ettim galiba bu sahnede. Doktor tarafını kolay tatmin olup biraz az çekmişim. O zaman da Taner tarafının onlarca alternatifini karşılayabilecek alternatifli çekimler bulunamayabiliyor her zaman. Taner'in bu sahnede canını çıkardık ama uğraştığımızıza değmiş sanki. Oyunundaki nüanslar zenginleşiyor sanki her geçen gün. İfadelerini giderek daha çok seviyorum. Yarın Taner'in hikâyesini anlatma bölümüne gireceğiz. Buralar çekimde bizi en çok zorlayan yerler olmuştu. Bakalım.

Fransa'nın en entelektüel sinema dergisi olarak kabul edilen Positif dergisi, Şubat 2010 sayısında, kendisine katkıda bulunan 57 sinema yazarı arasında yaptığı bir soruşturma ile son on yılın en iyi film ve yönetmenlerini belirlemiş. Yeni yüzyıla damgasını vuran 30 filmin ve 10 yönetmenin belirlendiği listede hem *Uzak* hem de *İklimler* var. *Uzak* on birinci, *İklimler* yirmi dördüncü olmuş. Beni de son on yılın en iyi on yönetmeni arasında göstermişler. Listede, hemen bütün listelerde olduğu gibi yine geçen gün bahsettiğim Çinli yönetmen Jia Zhangke de var. Derginin editörü Michel Ciment geçenlerde aramış bir şeyler söylemişti ama çekimin son günüydü ve karmaşadan pek bir şey anlayamamıştım. Bunu diyormuş meğer.

8 ŞUBAT 2010, PAZARTESİ

Muhtarın Avlusu sahnesi ne kadar da yavaş ilerliyor. Günde neredeyse bir iki dakika ilerleyebiliyoruz bir haftadır. Savcıyı hikâyesini anlatmaya bir başlatabilsek. Herkese hôt zôt eden savcının çok özel hikâyesini doktora anlatmasını inandırıcı kılmak senaryo aşamasında da bizi çok zorlayan bir şey olmuştu. Savcı doktora hikâyesini anlatmaya neden karar versin. Birtakım

"Samanlıkta iğne arar gibi çekilen onca saatlik görüntünün içinden daha önce bulamadığım bir görüntü parçası her şeyi değiştirebiliyor."

formülasyonlarla kendimi ikna etmeye çalışsam da yine de içimden bir şey dürtüyor, tam anlamıyla bir türlü ikna olamıyordum buna. Bu sahne, senaryo aşamasında olduğu gibi, çekim aşamasında da bir türlü içime tam anlamıyla sinmemişti doğrusu. Birkaç gün boyunca sabah gün ışıyana kadar o soğukta oyuncuların fena halde canını çıkardığını iyi hatırlıyorum. Gün doğmaya başlayınca mecburen çekimi bitirmek zorunda kalıyorduk. Ama Taner de Muhammet de gık demeden sonuna kadar canla başla çalıştılar sağolsunlar. Ama yine de tam halledemedik duygusu peşimi bırakmadı bir türlü. Doğru sezinlemiş olmalıyım ki, sahne, şimdi de kurguda başımın belası olmayı sürdürüyor. Günlerdir bin türlü takla atıyor, psikolojik bir doğruluk sağlayabilmek için en küçük bir kelimeden, en küçük bir ifadeden, mimikten ya da nidadan medet umuyorum. Kelimeleri ordan oraya nakledip duruyoruz. Bin türlü alternatif çıktı ortaya. Bir onu bir bunu seyredip duruyoruz. Ama sanki sonunda bir damar bulduk gibi. Yarın bakacağız çalışacak mı diye...

SIYAD ödülleri verilmiş. İsabetli görünen ödüller olsa da *Bornova Bornova*'nın film ve yönetmen dalında hiç olmazsa ilk beşe girmemiş olması beni şaşırttı doğrusu. Sinema yazarlarının çoğuyla aramdaki mesafenin artık iyice büyüdüğünü hissediyorum epeydir.

9 ŞUBAT 2010, SALI

Arif (Aşçı) ve Koreli kız arkadaşı uğradı. Rus dili ve edebiyatı okumuş akli başında bir kız. Rus edebiyatı üzerine konuştuk biraz. İki gezi kitabı varmış kızın ama biraz farklı gezi kitapları bunlar. Çeşitli ülkelerdeki zamanın algılanışı, pazarlık meselesinin kültürlere göre farklı anlamları gibi şeyler üzerineymiş daha çok. Şimdi de bir roman yazıyormuş... Arif'in yeni fotoğraf kitabı çıkmış. Birbirimize kitap imzaladık.

Akşam Gökhan uğradı. Kıbrıs'tan özel bir içki getirmiş. Ondan içtik ve filmin birkaç bölümünü izledik beraber.

Ulaş'ı (İnaç) aradım. Kardeşi Atıl ile bugün yeni bir filmin çekimlerine başladıklarını söyledi. Bu kardeşleri hem çok severim hem de zig zaglı hayatları beni şaşırtır. Bugün ortada hiçbir şey yokken üç gün sonra hiç beklenmedik bir işin içinde bulabilirsin onları kolaylıkla. Bora'ya cep telefonumla çektiğim Ulaş'ın bir arya söylediği kısa videoyu gösterdim. Olağanüstü bir sesi var.

10 ŞUBAT 2010, ÇARŞAMBA

Muhtarın avlusunda savcının hikâyesini anlatması bölümünü nihayet bitirdik bugün. Tam anlamıyla sineğin yağını çıkardık diyebilirim. Ön seyretmelerde hiçbir şekilde ilgimi çekmeyen bir çekimi kullandık ve epey iyi oldu. Bir çekimin değerinin, yerine konmadıkça tam olarak anlaşılamıyor olduğu realitesini bilmek, bir yönetmenin iyice idrak etmesi gereken şeylerden biri. Böylelikle çekim sırasında kendisine kurguda hoş sürprizler sağlayabilecek çekimler yapma alışkanlığı kazanabilir belki... Neyse savcının anlatacakları bitti. Sanırım yarın artık muhtar gelip bu konuşmaya bir son verebilir.

Muhtar demişken: Bu sabah Ercan'ın aracılığıyla Anıl diye bir genç geldi kısa filmini göstermek için. Ercan oynamış. Ama Ercan'ın oyunu sanki biraz telaşlı gibi geldi. Anıl akli başında sağlam bir çocuk gibi görünüyor.

11 ŞUBAT 2010, PERŞEMBE

Yine savcı-doktor konuşmasının tam sonuna gelemedik. Muhtar gelemedi yani bugün de. Akşam biraz erken bıraktık. Asmalimescit'te Ayşe ve Derya ile yemek yedik.

12 ŞUBAT 2010, CUMA

Ayaz ile de *Recep İvedik*'e gitmek istedi. Daha vizyona bugün girdiği için kalabalık olabileceğini söyledim ama laf anlamadı. Beyoğlu Sinepop'a gittik. Salonun yarısı boştu nedense. Filmin bir yerinde birden adım geçince Ayaz şaşırıp yüksek sesle, "Baba ne dedi o? Senin adını söyledi," falan diye yüksek sesle konuşmaya başladı. Başkaları duymadan zor susturdum.

14 ŞUBAT 2010, PAZAR

Cuma ve Cumartesi günleri yeni yaptığımız bölümleri Mehmet (Eryılmaz) ve Ebru'ya izletmiştik. Bugün daha çok onlardan aldığımız geri dönüşlere göre yaptığımız bölümlere birtakım yeni denemeler yapmakla geçti. Ama sonuçta muhtar bölümünü de bitirdik. En zor sahne burası oldu. Yarın artık kahramanlarımız gün ışığına kavuşacaklar. Bundan sonra işimiz nispeten kolay diye düşünüyorum. Ama yine de belli olmaz. Önümüzdeki en zor sahne muhtemelen beşinci çeşme sahnesi olur...

Zeynep, Fransa'da çıkan toplu DVD setinin içindeki kitaba Isabelle'in (Huppert) yazdığı önsöz yazısını Türkçe'ye çevirtmiş. Onu gönderdi. Yazı şöyleymiş:

Nuri Bilge'yi ve onun iç dünyasını *İklimler* filmiyle keşfettim. Hani derler ya, adeta gözümü açtı. Bunca heyecanla bir arada bunca derinlik, sürekli bir gerilim... Sinemanın çoğu zaman darlığını çektiği zamandan vazgeçmeksizin...

Geçen zaman ve geçen bizler, havanın durumu, kaybettiğimiz zaman; Nuri Bilge zamanı filme almayı biliyor, kendine zaman tanıyor; bir yandan ülkesini filme alırken -bu onun ülkesi, bizimki de olabilir- bekleyişi, boşluğu, düşüncelerin kargaşasını, büyük evrensel çatışmaları filme almayı biliyor. Bilinmedik bir Türkiye'ye âşinâ hale geliyoruz: Eşsiz, fakat buranın sâkinleri bize tuhaf derecede benziyor.

Nuri Bilge'nin filmlerinde, kişilerin her biriyle her an, bütünüyle birlikte oluyoruz. O kişiyle filme aldığı açı, kadraj ve ışık, düşüncelerine, karışıklığına, kırılma durumuna daldırıyor bizi. O kişiyle yekvücut oluyoruz. Eğer sokakta yürüyen bir adamı filme alırsa, mesela *Uzak* filminde olduğu gibi, o adamla, o sokakta, onun ritminde ve onun düşünceleriyle oluyoruz gerçekten. Dayatılan yapay bir zamanda olmuyoruz, yaşamın zamanında oluyoruz. Melankoli var, nefis hazları var, bazen de tehlike var; eli kulağında bir felaketin kıyısında gibi, içimizi kat eden karanlık güçlere sürekli kulak kesilmiş gibi.

Akıldışı anlatma kapasitesiyle sinemanın belki de dillerin en yetkini olduğu fikrini âşikâr kılıyor bize. Kelimelerin bir duyguyu, bir niyeti belirginleştirmekte, anlaşılır kılmada bazen kifayetsiz kaldığı yerde, basiretle ilerleyen kendinden emin bir kör gibi, sinema var.

Nuri Bilge sinemanın bu mutlak gücünü anlamış.

Cannes Festivali'nde onunla jüri üyeliği deneyimini paylaşma ayrıcalığını yaşadım. Onu dinlemek her an hoşuma gitti. Nietzsche'nin, "Tarih bilgiyle değil hayal gücüyle yazılır," sözünü zikrettiğini duymak hoşuma gitti. Picasso'nun deyişiyle, gördüğünden ziyade düşündüklerini filme alanlara bir minnet ifadesiydi elbette. İçindeki derin inanç kuşkusuz bu. Filmleri de zaten buna tanıklık ediyor.

Isabelle Huppert

15 ŞUBAT 2010, PAZARTESİ

Beşinci çeşmeye giderlerken yağmurda araba içi. Düşünceli haller. Belki araç radyosunda biraz müzik. Bu sahne gidici gibi geliyordu ama kurgulayıp yerine koyunca filmi rahatlattı ve kalabilir gibi görünmeye başladı.

16 ŞUBAT 2010, SALI

Beşinci çeşmeye başladık. Alternatifli birçok çekim. Oyunculuklar da artık daha iyi. Denemeler yapmaktan fazla ilerleyemedik.

17 ŞUBAT 2010, ÇARŞAMBA

Beşinci çeşme ile uğraşırken öğleden sonra Yılmaz (Erdoğan) uğradı. Film için aldığı kiloları vermiş epey gençleşmiş kerata. Sırım gibi olmuş.

18 ŞUBAT 2010, PERŞEMBE

Ercan (Kesal) uğradı. Sonra da Reis (Çelik). Reis Beyoğlu'ndaki kafesi Cadde-i Kebir'i devretmiş. Sırtımdaki yükü attım. Artık sadece senin gibi film çekeceğim diyorum.

19 ŞUBAT 2010, CUMA

Ayaz'ın okulundan yönetim kurulu öğle yemeğine çağırmışlardı. Ebru ile oraya gittik. İki adet fotoğraf kitabımdan almışlar. Onları imzaladım. Ayaz'a da uğradık. Bizi görünce dersi bırakıp çıkmaya yeltendi...

Beşinci çeşme iyi gidiyor doğrusu. Yılmaz iyi. Diğerleri de. Bütün oyuncular. Tıkır tıkır gidiyor her şey. Keyfim yerinde.

20 ŞUBAT 2010, CUMARTESİ

Sabah tenis oynarken belime bir ağrı girdi. Yarıda bıraktık. Bütün gün evde yatmak zorunda kaldım.

22 ŞUBAT 2010, PAZARTESİ

Ebru son bölümü izledi. Sabah yağmurlu araba içine geçiş ve cesedin çıkarılışı. Fena bulmadı... Bugün tutanağın okunmasına devam ettik. Yavaş ama sağlam gidiyor. Taner'in oyunu bayağı iyileşti. Bütün oyuncular artık çok daha iyi. Çok çekim var ama bunun bir sebebi de havanın kapamasından umudumuzu kesip güneşli havada yaptığımız bütün çekimleri iki hafta sonra hava kapatınca tekrar etmemiz. Sadece güneşsiz çekimleri kullanıyoruz tabii. Akşama doğru Aslı (Özge) ve Emre (Erkmen) uğradı. Berlin'den yeni dönmüşler.

24 ŞUBAT 2010, ÇARŞAMBA

İki gündür beşinci çeşmede bir arpa boyu yol gidemedik. Sürekli çalışmamıza rağmen çok az ilerleyebiliyoruz. Karışık bir sahne, alternatifli çekimler ve de ortalıkta dolaşan 15 karakter var. Bugün daha çok savcının tutanak yazdırmasının son bölümü ile uğraştık. Savcının gözüne

yandaki bostandan kavun koparan Arap Ali çarpıyor. Ceset torbası almayı unutan Tevfik ve Abidin didişiyorlar. Alternatif montajlar yapıp karşılaştırmaktan canımız çıktı.

Zeynep aradı. Bu seneki Aydın Doğan Ödülü'nü bana vermişler. Ödülün bu yıl sinema dalında verileceği gazetede gözüme çarpmıştı. 12 Nisan'da Hilton Otel'i'nde ödül töreni olacaktı. Akşam üzeri Güven uğradı.

25 ŞUBAT 2010, PERŞEMBE

Beşinci çeşme nihayet bitti. Cesedin arabaya konması hoşuma gitti. Bir tür Türkiye manzarası. Akşam Deryalar ve Gökhan'la beraber tiyatroya gittik. Oyundan sonra oyunculardan bir kısmı ile Sefahathane'de oturup bir şeyler içtik.

26 ŞUBAT 2010, CUMA

Beşinci çeşmeden sonra epey uzun bir araba içi konuşma sahnesi var. Senaryoda yedi sayfalık diyalog. Bazı bölümleri Ebru, bazı bölümleri Ercan, bazı bölümleri de benim tarafımdan yazılmış diyaloglar. Ama bakıyorum hiç eklettik durmuyor ve gayet iyi çalışıyor. Tabii üçümüz birlikte epey cılaladık ve üzerinden geçtik çekime girmeden. Daha çok Yılmaz üzerine dayanıyor. Doğrusu Yılmaz da iyi bir oyun çıkarmış burada. Yüzünde birbirinden farklı nüanslar geziniyor, gidip geliyor. Bize birbirinden farklı alternatifler yapabileceğimiz bir malzeme sunmuş. Tek plan olarak da verebiliriz. Çeşitli açılardan kurgulanmış olarak da. Versiyonlar hazırlıyoruz. Tek plan olarak kullanırım zannediyordum önceden ama kurgulu hali daha iyi oldu galiba. Beş versiyon hazırladık. Yarın bakarım.

Yarın spor yok geçen hafta sakatlandığım için. Ebru da oğlanı alıp Sapanca'da bir otele gidecek hafta sonu için. Bora'nın da izin günü. Ben bütün gün kendim kurgu ile uğraşacağım.

27 ŞUBAT 2010, CUMARTESİ

Bütün gün ve gece üçe kadar araç içindeki uzun konuşma sahnesi ve hastane önündeki arbeye ile uğraştım. Öğleden sonra Mehmet geldi. Görmediği bölümleri seyretti. Genelde beğendi. Epey de güldü. Beyoğlu'nda balık yedik, bira içtik sonra.

28 ŞUBAT 2010, PAZAR

Arbeye sahnesi. Kısa sürsün istiyorum. Hızlı kurgu olacak biraz. Duygularla ve psikolojide belli bir doğruluk sağlayabilmek için, bakışmalar hassasiyetle ve ekonomi ile kurgulanmalı burada. Kasabadan toplanmış figüranların oyuncululuğunda ve çıkardığı seslerdeki mantıksızlık bir şekilde gizlenmeli.

Burhan Ertaş'tan 'Yalan Dünya'. Bu türküyü bir araba içinde kullanabilir miyim acaba. Eskiden panayırda kaydetmiş olduğum bazı türküler de denesem iyi olur.

1 MART 2010, PAZARTESİ

Ebru seyretti beşinci çeşmeyi ve arbeye sahnesinin yarısını. Fena bulmadı... İyi...

2 MART 2010, SALI

Sabah Ahmet Mümtaz Taylan uğradı. Börek getirmiş. Çekimle ilgili bazı izlenimlerini anlattı... Bugün arbede sahnesini bitirmeyi başardık. Bu sahneye has farklı bir stil uyguladık biraz. Bu sahne biraz böyle bir rüzgâr gibi geçsin gitsin istedim. Öyle de oldu galiba. Hayırlısı. Akşam genç yönetmenlerin kurduğu bir oluşumun toplantısına çağırılmışlardı. Ona gittim. Birçoğu sevdiğim, filmlerini beğendiğim genç yönetmenler. Heyecanları yüksek, enerjileri bol, niyetleri iyi.

4 MART 2010, PERŞEMBE

Komiserin doktoru ziyareti sahnelerine dün akşam şöyle bir göz gezdirdik. Pek iyi görünmedi gözüme. Bugün biraz endişeli sahneye başladık. Yılmaz'ın diyaloglarına hakim olmadığı ne yazık ki biraz belli oluyor. O gün aslında beşinci çeşmedeki gündüz sahnelerini çekmeye devam edecektik. Ama güneş bir türlü gitmediği için öğlen Yılmaz ve doktora, hastanede buluşma sahnenizi çekebilir miyiz, diyaloglarınıza kısa sürede hakim olabilir misiniz dedim. İki de hallederiz falan dediler. Sahne tabii daha çok Yılmaz'a dayanıyor. Uzun tirada benzer bölümleri var. Yılmaz o gün zaten çok yorgun ve uykusuz. Diyaloglarına bir süre çalıştılar ve çekime girdik. Ama kısa sürede bu bölümün diyaloglarında neredeyse tek bir kelime değişse benim için kabul edilemez olduğu ortaya çıktı. Bu nedenle Yılmaz'ın o yorgun haliyle yaptığı yorumlar bir türlü tam içime sinmedi. Fazla uzun sayılmayacak bu sahne için gece yarısına kadar uğraştık. Giderek gündüz ışığı bitti. Aynı gündüz ışığını gece de ışıklandırmayla devam ettirmeye çalıştık. Yılmaz tam anlamıyla öldü bitti. Ama yine de sahne tam anlamıyla içime sinmemişti diyebilirim. Dün akşam malzemeyi şöyle bir kolaçan ettiğimde haklı olabileceğimi görüp endişelendim. Dediğim gibi Yılmaz'ın uykusuzluğu ve yorgunluğu kendini belli ediyor ama hadi ona karakterin zaten uykusuz görünmesi gerekiyor diye bir bahane bulabiliriz belki ama metne hakim olmadığının belli olması hiç de iyi değil. Bu bölümde sözlerin ağızından şiir okuması gibi son derece akıcı ve kesintiye uğramadan su gibi dökülmesi lazım. Bir de diyaloglar o kadar hassas yazılmış ki bu sahnede, tek bir kelime değişse kulağımı tırmalıyor. İğneyle kuyu kazar gibi sahneye başlıyoruz. Doktor iyi. Sahneye (her zaman olduğu gibi) iyi hazırlanmış olduğu her halinden belli oluyor. Bakışları, vurguları son derece ölçülü ve yerinde. Doktorun oyunu çok iyileşti. Artık beni neredeyse hiç uğraştırmıyor... Neyse bugün Yılmaz'ın tiradı bölümüne kadar yine de kazasız belasız geldik. Yarın baştan beri tek plan olmasını istediğim tirad bölümüne gireceğiz. Umarım şartlar bizi aç-karşı açığa zorlamaz. Ebru Ankara'ya gitti sabah. Kısa film festivalinde jüri üyesi... Öğlen açık, net ve "neyse o" bir insan olan Aslı Özge uğradı. *Köprüdekiler*'in vizyonu ve yeni filminin kasti ile ilgili konuştuk biraz.

5 MART 2010, CUMA

"Komiserin tiradı ile ilgili malzemeyi inceledik. Tek plan olarak mümkün görünmüyor. Her çekimin bir yerlerinde mutlaka hatalar var. Metne hakim olunmadığı bir şekilde belli oluyor. Arada karşı aç doktoru girmek de kurtarma operasyonu gibi görünecek. Ertesi gün tekrar bu sahneyi çekmeye devam etmediğim için kendime kızdım. Sahnenin henüz hallolmamış

olduğunu çekim sırasında görememiş olmam affedilir gibi değil. Yılmaz'ın tipinin artık çok değişmiş olması sebebiyle ek çekim yapmak da mümkün değil. Onun yerine bu bölümde son çare olarak komiserin tiradı sırasında, babasına ve çocukluğuna ait fotoğraflar koymayı deneyeceğiz. Yılmaz'ı arayıp çocukluk fotoğraflarını istedim. Ama sonuçta benim bir şeyler çekmem ya da hazırlamam gerekecektir herhalde. Birtakım denemeler yaptık. Olabilir belki. Bakalım... Akşam Ayaz'ı bir yerlere götürdüm. Yolda biraz sessizlik olunca bana "Baba, şimdi ne üzerine konuşalım," diye sordu. Dalgınlaştığım için suçluluk duyup hemen onunla tekrar konuşmaya başladım.

6 MART 2010, CUMARTESİ

Tenisten sonra Ayaz'ı da alıp annelere gittim. Emine ve Asiye de geldi. Ayaz ve Asiye epey oynadılar. İyi oldu. Hem annemde hem akşam internette Yılmaz'ın babası olarak filmde kullanmak üzere bir baba resmi aradım durdum. Anlamalı bakışları olan, dalgın, hayalperest ve uzakları düşünüyor gibi görünen birisi olsun istiyorum.

8 MART 2010, PAZARTESİ

Bugün komiserle konuşma sahnesini şimdilik bitirdik. Galiba bizi en çok zorlayan sahne oldu. Bir an işin içinden çıkamayacağız galiba diye düşünmedim desem yalan olur. Yılmaz'ın ettiği bütün lafları tek tek kelime kelime elden geçirdik. Bir cümleyi oluşturan kelimeler bile başka başka yerlerden seçildi. Daha sonra bu sahne için birkaç fotoğraf yapmam gerekecek. Akşam Ebru geldi Ankara'dan. Onunla Ayaz'ı Nişantaşı Işık'tan alıp yeni bir okula göndermeye karar verdik gelecek yıl.

11 MART 2010, PERŞEMBE

Ayaz'ın okulunu değiştirmekten vazgeçtik... Birkaç gündür doktor hamam, kasaba, lokanta ve hastaneye geri dönüş sahneleriyle uğraştık. Kasaba sahnelerini şimdilik üstünkörü geçtim. Mart sonunda Bora gittikten sonra bakarım diye düşünüyorum. Doktorun hastaneye arka kapıdan girişi, kadına ve Hamit'e rastlama sahnesi, kadınla bakışmalar gibi sahnelerin son derece hassas ayarlanması gereken sahneler olduğu birkaç denemeden sonra hemen ortaya çıktı. Bakma miktarı tek bir kare uzatıldığında veya kısaltıldığında bile kadının karakteri bambaşka yönere savrulabiliyor. Buraya uzaklaştıktan sonra tekrar geri dönmek gerekecek.

13 MART 2010, CUMARTESİ

Yeni yaptığımız bölümleri dün Ebru, bugün de Mehmet seyretti. Genelde beğenseler de, bazı benzer detaylara takıldılar. Çok faydalı oluyor bu izletmeler. Arbede sahnesi beğenildi ama hastane koridorunda kadın doktor bakışmasında bizim ikinci tercihe bıraktığımız bir versiyon daha çok beğenildi. Komiserin babasını anlatma sahnesinde onlar da bizim gibi hissettiler. Sorun var. Dublajda çözülebilir mi? Denemeden bilemem. Ama gerekirse fotoğraf kullanmak zorunda kaldığımız tirad bölümü atılabilir. Hiç atmak istemesem de, mecburen. Üstelik daha yeni doktor sahnesinde fotoğraf kullanmışız. Yeniden kullanmak fazla kaçacak. Ama yine de bir denemek

lazım... Mehmet bu tirad bölümü çıkarılırsa eksikliğini hissetmem diye belirtti. Ebru öyle düşünmüyor... Neyse, sonuçta burayı şimdilik nadasa bırakmaya karar verdik.

15 MART 2010, PAZARTESİ

Dün ve bugün makam odasının kurgusuyla geçti. Doktor ve savcı aç-karşı açılarla tıklar tıklar gidiyor. Bugün tam Taner'in (Birsel) bir planını seçmeye çalışıyorduk ki Taner uğradı. Çay içip muhabbet ettik. İnsana müthiş iyi duygular veren bir insan. Yakında tatil için Amerika'ya gideceklermiş. Ardından Yılmaz (Erdoğan) aradı. İstedğim çocukluk fotoğraflarını hazırlamış. Yarın gönderecekmiş. Doktorun da tüm aile albümünü getirttim dün. Ona bazı gençlik fotoğrafları hazırlamam lazım. Eski karısıyla çekilmiş gibi görünen. Emine'den yararlanırım belki. Onda bu konuya uygun iyi fotoğraflar vardır muhakkak.

16 MART 2010, SALI

Makam odasında savcı doktor konuşması bitti. Savcının yine de anlattığı kişinin kendi karısı olduğunu net olarak söyleyemediği bir versiyona yöneldik sonunda. Yarın senaryoda 11 sayfa yer kaplayan otopsi sahnesine başlarız.

17 MART 2010, ÇARŞAMBA

Savcı doktor sahnesini Ebru'ya izlettik. Neyse ki iyi işlediğini söyledi. Bıçak sırtı dengelerle oluşturmaya çalıştığım bir sahne olduğu için korkuyordum biraz. Ama doğrusu oyuncular da iyi iş çıkarmışlar. Küçük ifade farklılıklarıyla istenmeyen yerlere kaçabilecek bir sahneydi. Doğrusu ta senaryo aşamasından beri iyi çalışıp çalışmayacağı hep içimizde soru işaretleri yaratmış, bu nedenle senaryoda da üzerinde tekrar tekrar çalıştığımız bir sahneydi bu. Doktor ve savcının oyuncu seçimleri için test çekimleri de bu sahne üzerinden yapılmıştı. O kadar çok oyuncuyu denedim ki bu sahne üzerinde, sayısını hatırlamıyorum bile. Ama sonuçta test çekimlerinde bizi ikna eden Muhammet (Uzuner) ve Taner (Birsel), kendilerini seçmekle ne kadar doğru bir karar vermiş olduğumuzu iyice kanıtladılar bize bu sahneyi kurguladıktan sonra. İkisinin de oyunu giderek daha da iyileşiyor... Neyse ardından doktor ve savcıyı hastane koridorlarında alt katlara indirip filmin son sahnesi olan otopsi odasına soktuk. Otopsi, senaryoda 11 sayfa yer tutan karmaşık bir sahne. Doğrusu bugün malzemeye şöyle genel bir göz gezdirmekten daha fazlasını yapamadık...

Cannes seçici kurulundan arkadaşım Paul (Grandsard) mesaj göndererek filmin Cannes'a yetişip yetişmeyeceğini sordu. Daha önce söylemiştim yetişmeyeceğini gerçi ama yine de emin olmak istemiş olabilirler. Yetişmeyeceğini tekrar söyledim.

18 MART 2010, PERŞEMBE

Otopsi sahnesine hızla daldık. İçerdekilerin meşguliyetinden yararlanıp içeri giren çocuk bölümü gidici görünüyor. Ama şimdilik koydum gene de. Dursun bakalım... Otopsi teknisyeni Şakir devreye giriyor bu sahnede.

"Bugün kurgunun üçüncü versiyonuna noktayı koydum. 2 saat 37 dakika. Biraz uzun gözüküyor ama sinsi sinsi bu filmin biraz uzun olmasını da istiyorum galiba."

21 MART 2010, PAZAR

Üç gündür yazamadım. Yazmak bazen eziyet gibi geliyor... Otopsi odasına sızan oğlanı şutladık gitti bugün. Engellerle dolu bir yolculuktan sonra savcının bir an için dalgınlaşması engelini aşip savcıyı gönderdik bugün. Kadın ve çocuktan da kurtulmuştuk. Biraz rahatladık. Artık odada sadece üç karakter var. Görece daha rahat işimiz. Ama yedi senaryo sayfası var önümüzde filmin bu son sahnesi ile ilgili. Bu haftayı otopsi odasında geçireceğiz gibi görünüyor.

22 MART 2010, PAZARTESİ

Otopsi odasında oraya buraya dolandık durduk. Mehter marşı gibi. İki adım ileri bir adım geri. Kurguya başlayalı tam üç ay olmuş. Hala sadece kaba kurguyu bile bitiremedik. New York'tan Mevlüt aradı. Coen kardeşlerin ses editörü Skip Lievsay ile görüşmesini istemiştım. Görüşmüş. Haziran ayından Eylül ayına kadar müsait olduğunu ve çalışabileceğimizi söylemiş. Daha detaylı görüşecek.

23 MART 2010, SALI

Bugün nedense ikimiz de kendimizi daha zinde hissediyorduk ve iyi yol aldık. Otopside epey yol aldık. Elbiselerin koridorda bekleyen Gülnaz'a teslim edilmesine kadar geldik. Burada biraz zaman aşımı yapıp tutanakta daha ileri bir noktaya zıplamayı düşünüyoruz. Cesedin ters çevrilmesi, Şakir'in kafatasını keserken testerenin iyi kesmemesine sinirlenip bu siniri saymana yansıtması, saymanla asıl meselesinin baldızına asılmış olması olduğunu ağızından kaçırmaması vs. atılacak. Bunların üzerine biraz tartışıp işi yarına bıraktık. Otopsi sahnesi tıkır tıkır işliyor. Doktorun oyunculuğu iyice oturmuş artık...

Ebru'nun annesi bugün ameliyat olduğu için Acıbadem Hastanesi'ne onu ziyarete gittim. Ebru gece yanında kalacak... Eve dönünce akşam televizyonda Yeşilçam ödülleri izledim. Nefes en iyi film oldu, *Hayat Var* en iyi yönetmen ödülünü aldı.

25 MART 2010, PERŞEMBE

Dün ve bugün verimli çalışarak otopsinin, dolayısıyla filmin sonuna kadar geldik. Bugün gece on ikiye kadar devam ettik. Sonuçta kaba kurgu bitti sayılır. Yarın finali bağlayıp birtakım düzeltmeler yapacağız. Bu haliyle film tam 3 saat oldu. Daha hiç genel izleme yapmadık. Ama sezgisel olarak film 2 ila 2.5 saat arasında bir yere iner diye düşünüyorum.

26 MART 2010, CUMA

Finali de bağladık. Kaba kurgu bitti. Tam 3 saat. Pazar günü Bora ile seyredeceğiz ilk kez.

28 MART 2010, PAZAR

Bugün sabah oturduk izledik filmi Bora ile. İlk kez. Dün oğlanı da alıp Polonezköy'e gitmiştik. Üşütmüş olmalıyım, bugün müthiş nezle oldum. Bazı ilaçlarla doping yapsam da epey keyifsiz izledim filmi. İlk yarısı felaket kötü geldi. Artık hastalıktan mı yoksa filminden mi bilmiyorum, hiç

ama hiç giremedim filmin içine. Bir kere çok ciddi bir ses problemi var. Dördüncü çeşmenin sonlarına kadar, yani Melodika'dan ikinci ses ekibi gelene kadar, hemen hemen hiçbir ses kullanılamaz durumda. Bu bölüm komple dublaj gibi görünüyor. İlk yarından sonra mola verip çay falan içtik. İkinci bölüme girmeden biraz kendimi toparladım. İkinci bölüm, yani gündüz bölümü nispeten daha derli toplu gözükte. İkinci bölümde oyunculuk, anlatım ve kurgu daha oturaklı gibi. Bora ile biraz tartıştıktan sonra oturduk, süreleriyle birlikte kurgunun bir sayfalık bir taslağını çıkardık. Böylece kağıt üzerinde bölümler arası modifikasyonlar veya bazı bölümlerin atılması durumunda filmin süresinin neye dönüşeceği kolaylıkla görülebilecek.

2 NİSAN 2010, CUMA

Beş gündür yazamadım. Bu arada filmi Ebru, Ercan ve Mehmet'e de izlettim ayrı ayrı. Hepsinin görüşlerini aldım. Herkesin kanaatlerinin kesiştiği yerler de var, herkesin birbirinden tamamen farklı düşündüğü yerler de. Benim de düşüncelerim netleşiyor giderek. Ancak herkesin ortak kanaatlerinden biri de çok fazla atılacak şey olmadığı yönünde. Ebru'nun çıkarılabileceğini önerdiği şeyler sadece 17 dakika, Mehmet'inkiler 10 dakika tutuyor. Benim görüşlerim de pek farklı sayılmaz. Ne yapacağım tam bilemiyorum. Ama biraz uzun bir film olacak gibi görünüyor her halükârda.

11 NİSAN 2010, PAZAR

Dokuz gündür bir şey yazmamışım. Üşeniyorum artık... Kaba kurgu sonrası 3-4 günlük bir Ege tatili yaptık. Assos her seferinde beni şaşırtmaya devam ediyor... Sabah Ayaz yatağıma gelip rüyasında okul arkadaşlarıyla birlikte Truva Atı'nın içinde olduğunu gördüğünü söyledi... İstanbul Film Festivali başlayalı bir hafta olmuş. Daha tek bir filme dahi gitmiş değilim. Sinemaya karşı heyecanım mı azalıyor bilmiyorum. Yoksa bir filmi beğenme olasılığım düştüğü için mi yeni bir film deneme isteğim kuvvetli değil. Sadece dün gece Jarmusch filmine gittim. *The Limits of Control*. Bana hiçbir şey söylemedi doğrusu. İlk iki filminin çok uzağında... Kurgu seti bir haftadır çalışmıyor. Sistem hard disk görmüyor nedense. Yarın İmaj'dan birileri bakmaya gelecek. İnşallah bir sorun olmadan çözülür. Artık kurguyu inceltmeye başlasam iyi olacak...

12 NİSAN 2010, PAZARTESİ

Hard disk gitmiş. Neyse ki her şeyi başka disklere yedeklemiştik. Yoksa tüm emekler çöpe gidecekti. Tüm medyaların ve render'ların yeni diske aktarılması epey uzun sürecek. Kayda koyup bıraktık tüm gece kaydetsin diye. Sabah da her şeyi render için bırakırız. Yarından sonra kurgu üzerinde çalışmaya tekrar başlanabilir bir sorun çıkmazsa.

13 NİSAN 2010, SALI

Akşam Hilton Otel'i'nde, Aydın Doğan Vakfı Ödül Töreni vardı. Doğrusu iyi hazırlanmışlar. Kısa, şık, seri bir program yapmışlar. Tıkır tıkır çalıştı ve sorunsuz sona erdi.

14 NİSAN 2010, ÇARŞAMBA

Yeni hard diske aktarmalar bitti. Render'lar da. Tam yeniden çalışmaya başlayacağım, yeni hard disk de çalışmamaya başladı. Bağlantısı kopuyor. Aynı sorun. Demek ki sorun hard diskte değil başka yerde imiş. Bakalım n'olacak...

15 NİSAN 2010, PERŞEMBE

İmaj'dan biri geldi. Yeni bağlantılar yaptı. Sonunda sistem tıkr tıkr çalışmaya başladı. Gerçekten de hard disklerde hiçbir sorun yokmuş. Aylardır boşuna uğraşmışız... Cannes'ın programı yayınlandı. Dostum Cristi Puiu maalesef yan bölümde. Tüm dünyada büyük etki yaratmış *Lazarescu*'ya rağmen. Yarışmaya seçilir diye düşünüyordum. Ama Koreli yönetmen dostum Lee Chang Dong yarışmada! Eski Güney Kore Kültür Bakanı. Bir mail atıp kutlayayım dedim ama bulamadım mail adresini nereye yazdıysam.

16 NİSAN 2010, CUMA

Tekne gezisine son anda gitmekten vazgeçtim. Sadık Hollandalı dağıtımçı ve dostum, Contact filmin sahibi Herald Huisman ile buluştuk Zeynep ile. Yeni filmimi satın almadan geri dönmeyi kafasına koymuş görünüyordu. Biz de biraz pazarlıktan sonra, hem de *Üç Maymun*'un iki katı fiyata satıverdik yeni filmin tüm Benelüks haklarını. Biraz ismim değer kazanmış olmalı ki, daha film bitmemiş olmasına rağmen, senaryoyu bile okumadan ya da daha filmin nereye gideceği belli bile olmadan, hem de önceki filmlerden iki kat fazla para vermeyi kabul ederek aldı Herald filmi. Üstelik filmin epey uzun olacağını, ilk yarısının gece geçtiğini, filmde pek kadın olmadığını ve otopsi odasında sona erdiğini açık açık söylememe rağmen. Çünkü tüm bunlar normalde dağıtımçıların ödünü patlatan nitelikler.

17 NİSAN 2010, CUMARTESİ

Spordan dönünce araba içindeki manda yağurdu muhabbetini biraz kısalttım. Konuşmaların başını uzaktan araçların görüldüğü plan üzerine kaydirdim. Böylelikle kamera bir an önce zanlıya yaklaşıyor artık.

20 NİSAN 2010, SALI

İkinci çeşmede epey kısaltmalar, ses taşımalar vs. yaptım. En sorunlu sahnelerden biri. İzzet'in telefonda karısıyla konuşması, işeyen savcının üzerine Tevfik'in yanlışlıkla far döndürmesi, savciya sinir oluşunun acısını İzzet'ten çıkaran komiser, hepsi gitti.

21 NİSAN 2010, ÇARŞAMBA

Bütün gün ikinci çeşmede birbirine sinir olan Arap ile Tevfik'in bakışmalarıyla ve ardından gelen araç içi diyaloglarla uğraştım. Zaman ne çabuk geçiyor... Boğaziçi Üniversitesi rektörü aradı. Fahri doktora vermek istiyorlarmış... Akşam Ebru ile Onur Ünlü'nün *Beş Şehir* filmine gittik.

22 NİSAN 2010, PERŞEMBE

Sabah Ayaz'ın okulunda 23 Nisan gösterileri vardı. Ayaz Japon dansı yaptı. Öğleden sonra Mehmet ile bira içerken Ulaş'a (İnaç) rastladık. Birlikte bira içtik.

27 NİSAN 2010, SALI

Günlerdir üçüncü çeşmeyle uğraşıp duruyorum. İlk yarısını epey değiştirdim. Sesler felaket. Komple dublaj yapılacak gibi görünüyor... Sabah Boğaziçi Üniversitesi rektörü ile görüştük. Fahri doktora törenini haziran başında yapmak istiyorlar. Tören hakkında konuştuk biraz. Akşam Ebru ile Feriye Sineması'nda *Bornova Bornova* filmine gittik. Ebru ilk kez seyrediyor ama benim ikinci izleyişim. İyi film doğrusu.

7 MAYIS 2010, CUMA

10 gündür yazamadım. Filmin ayrıntılarıyla cebelleşip duruyorum. Neler yaptım: Katilin kızıdan çay aldıktan sonra birden ağlamaya başladığı bir versiyon yaptım. Muhtarın avlusunda epey sorunlu bir durumda bıraktığım savcı-doktor konuşmasını epey değiştirdim. Önceki versiyonda savcının duygusu fazla belli oluyordu. Doktorun avluda yalnız başına kaldığı bölümde yeniden senaryodaki orijinal niyetime geri döndüm. "Doktor çamaşırları toplayan kıza bakar ve içinde geçmişe ait tarifi zor duygular uyanır." Samanlıkta iğne arar gibi çekilen onca saatlik görüntünün içinden daha önce bulamadığım bir görüntü parçası her şeyi değiştirebiliyor. Daha önce yapılan çekimleri beğenmediğim için attığım "avluda kız çamaşırlar" bölümü yeni bulduğum parçaların denenmesiyle gayet iyi çalıştı ve beni kurtardı. Kurgu böyle. Muhakkak denemek gerekiyor. Ve kurgunun bu aşamasında en hoşuma giden şey ise, belli bir yere uygun bir görüntü ararken karşınıza tesadüfen çıkan başka bir görüntünün birden aklınıza filmin başka bir yeri ile ilgili yeni bir fikir ortaya çıkarması.

18 MAYIS 2010, SALI

11 gündür yazamadım yine. Canım yazmak istemiyor artık. Kurguda sürekli iyileştirmeler yapıyorum ama nedense pek kısaltamıyorum. 3 saatten ancak 2 saat 47 dakikaya indirebildim. Her gün yoğun çalışmaya devam ediyorum.

20 MAYIS 2010, PERŞEMBE

Filmi kısaltacağım yerde uzatıyorum. Bugün komiserin babasıyla ilgili anlattığı anekdotu yeniden geri koyunca 2 saat 50 dakikaya çıktı film.

Geç saatte Isabelle'den mesaj geldi. Cannes'dan Paris'e yeni geri döndüğünü ve geçen yıl birlikte geçirdiğimiz güzel günleri unutmadığını söylüyor. Ve filmi soruyor. Ona 5 aydır kurguda olduğumu ve hâlâ 3 saatin altına inemediğimi söyledim... Yarından sonra Cannes bitiyor. Yarışmada ve yan bölümlerde bazı dostlarımla filmleri var. Akşamları internet üzerinden biraz kolaçan ediyorum olan biteni.

28 MAYIS 2010, CUMA

Sekiz gündür yazamadım. Filmin yeni versiyonunu ayrı ayrı Ebru, Mehmet, Ercan ve artık kurguya gelemeyen Bora'ya izlettirdim geçen hafta içinde. Bir yandan kafamı netleştirmeye çalışıyorum. Emin olmadığım bölgelerde onların duygularına bir göz atıyorum. Bugün radikal bir kısaltmaya girişip 10-15 dakika attım. Ama yarın bir kısmını tekrar geri koyacağım galiba. Akşam Mehmet ile konuşa tartışa filmi baştan sona kadar tekrar gözden geçirdik. Epey faydalı oldu.

3 HAZİRAN 2010, PERŞEMBE

Bugün kurgunun üçüncü versiyonuna noktayı koydum. 2 saat 37 dakika. Biraz uzun gözüküyor ama sinsi sinsi bu filmin biraz uzun olmasını da istiyorum galiba. Daha ne kadar kısılır bilemiyorum artık. Son dört gündür Ebru ve Ayaz'ın Ankara'da olmasından da faydalanarak gece gündüz çalıştım. Artık Temmuz başında kurguyu kilitleyip online kurguya girmek istiyorum. Tarihleri keyfilikten kurtarmak için bugün Zeynep'e İmaj ile konuşup Temmuz başına İmaj'ı fikslemesini söyledim. Yoksa bu iş sonsuza gidecek. Yaklaşık 6 aydır kurgudayım. Bu altı ayın ilk üç ayında Bora ile birlikte, ikinci üç ay yalnız çalıştım... 10 gün önce başlayan grip bir türlü geçmiyor. Hastalık içindeki melankoliyi ve anlamsızlık duygusunu tuhaf bir şekilde derinleştiriyor. Zor dizginlenen ve zaten kozasından fırlamak için fırsat kollayan, kuluçkaya yatmış ne kadar kötücül duygu varsa içimde hepsi ayaklanıyor. Böyle zamanlarda hiçbir şeye, ama hiçbir şeye karşı gerçek bir istek duyamıyorum. O kadar güçsüz hissediyorum ki kendimi, dün kurgu çalışmalarım arasında 4 kere uyku çekmeye teşebbüs ettim. Kanepede, yatakta, masa başında. Ama sol bacağımda üç gün önce ortaya çıkan o tuhaf ağrı yüzünden hiçbirinde uyumayı başaramadım. Gece, karanlık, kesif bir umutsuzluk ve yalnızlık duygusu peşimi bırakmıyor. İçimde manasız bir öfke var. Muhatabı belli olmayan. Sıradan bir mail'e öfkelenip aramızdaki ipleri tümüyle koparabilecek bir mail attım Pyramide'e bugün. İçimdeki umutsuzluğa şiddet üreterek derman arıyorum. Çivi çivi söker hesabı. Tıpkı *İklimler* filmimdeki erkek karakter gibi. Arif Sağ'ın bir türküsü geliyor bir yerlerden. "Ne de olsa kışın sonu bahardır. Bu da gelir bu da geçer ağlama."

4 HAZİRAN 2010, CUMA

Akşam Boğaziçi Üniversitesi'nde tören vardı. Fahri Doktora verdiler. Kokteylde yıllardır görmediğim eski arkadaşlarımı, hatta ilk eşim Aylin'i gördüm. İngiltere'den döndüğünü bilmiyordum. Şimdi tekrar Boğaziçi Üniversitesi'nde hocalık yapıyor. Törenden sonra Cihat Aşkın ve arkadaşları küçük bir klasik müzik dinletisi verdiler. Sonra da oldukça hoş bir insan olan rektör Kadri Özçaldıran'ın evinin terasında bir davet oldu.

7 HAZİRAN 2010, PAZARTESİ

Deryalar (Köroğlu) ve Gökhan (Tiryaki) ile 'Bay Hiç' adlı oyuna gittik Üsküdar'da. Müthiş yağış var.

10 HAZİRAN 2010, PERŞEMBE

Filmi kısaltamıyorum, kısaltamıyorum. Bugün Bora ile, ardından Mehmet ile bir kez daha

üzerinden geçtik. Bulduğumuz fikirler artık fazla kısaltmaya yönelik değil. Ebru'nun radikal kısaltma önerilerini denedim ama pek çalışmadı bence. Yarın artık her bir planı sıkı bir markaja alıp ufak trimlerle toplamda belli bir yeküne ulaşmaya çalışacağım... Bu arada günlerdir sızlayan dişimin sinirini aldındım bugün. Dünya varmış.

11 HAZİRAN 2010, CUMA

Filmin başından başladım ince ince düzelterek gitmeye. Her bir plandan varsa fazlalık bir-iki saniye, yoksa en azından bir-iki kare atmaya çalışıyorum. Filmin tümünü bu tarz bir titizlikle trimlersem toplamda sekiz on dakika eder belki. Filmi ancak bu şekilde iki buçuk saate indirebileceğimi düşündüm. Çünkü süre hâlâ 2 saat 40 dakikalarda. Venedik Film Festivali başkanı Marco Müller dolaylı haber göndermiş, filmi soruyormuş. Ama Venedik'e yetişişi mümkün değil. Ağustos'ta, Eylül'de daha ses çalışması bile yeni başlamış olur.

12 HAZİRAN 2010, CUMARTESİ

Bugün Sarıyer'de tenisten sonra Ayaz ve Ebru da geldi. Denize girdik hep beraber. Bu yaz ilk kez deniz sezonunu açmış olduk. Ayaz'ın kumlarda oynayan zayıf bedenine bakarken nasıl da büyük bir sevgi duyuyorum. Korku, kaygı, vicdan hepsi, bütün duygular, karışık bir sevgi bu. Allahım bu nasıl bir duygudur. Sanki bir şey oluverecek gibi bir endişe. Bu duygumu Ebru'dan gizliyorum. Ondaki duyguları da tetiklerim korkusuyla.

14 HAZİRAN 2010, PAZARTESİ

Ayaz sünnet oldu bugün. Allaha şükür her şey çok sorunsuz geçti.

16 HAZİRAN 2010, ÇARŞAMBA

Bugün İmaj'da Cemal Noyan ve Müge Kolat ile toplantı yaptık. Filmin bundan sonraki post sürecini programlamak ve tarihleri fikslemek için. Biraz lüks olarak da nitelendirilebilecek isteklerim karşısında son derece anlayışlı ve cömert davrandıklarını söylemem gerekir. Sonuçta Temmuz başında kurguyu kilitleyip onlara vermem gerekiyor. Online kurgu için. 16 Ağustos'ta da ses çalışmasına başlamayı kararlaştırdık.

18 HAZİRAN 2010, CUMA

Mithat Film Alam Merkezi'nde merkezin 10. yıl kutlaması vardı. Hemen herkes oradaydı.

20 HAZİRAN 2010, PAZAR

Atlı spor kulübünde Ayaz'ın doğum gününü kutladık. Güzel bir gündü. Sevgili oğlum 6 yaşında oldu.

22 HAZİRAN 2010, SALI

Kapıcının kapının önüne yığıldığı bir sürü zarfın hepsini birden açmadan çöpe atmak üzereyken içinden üzerinde CNC yazanı son anda atmaktan vazgeçtim. CNC başkanı Veronique Cayla'dan bir

mektup. Fransızca olduğu için bir şey anlamadım. Meğer Fransa'dan Légion d'honneur aldığım için kutluyormuş. Aldığımı bile bilmiyordum. Henüz bana bildirilmiş değil.

23 HAZİRAN 2010, ÇARŞAMBA

Film 2 saat 35 dakika. 4 dakika da arka jenerik olsa 2:39 olur. Yani 159 dakika. Artık bu gerçeği kabullenmeye başladım. Bugün nerelere denk geldiğini görmek için filmi kısımlara ayırdım. Neyse 9 değil de 8 kısma ayrılabilir. Bir de üçüncü çeşme öncesindeki prostat muhabbeti sonrasında gelen araba içi bölümünü, aynı şekilde üçüncü çeşme sonrasına aldım. Çok daha iyi oldu.

1 TEMMUZ 2010, PERŞEMBE

Artık Pazartesi kurguyu kilitleyip İmaj'a teslim etmem gerekiyor. Bu nedenle son 1 hafta, evdekilerin tatile gitmesinden de faydalanarak sıkı çalıştım. Ofiste yattım kalktım. Ama artık kurguda pek esaslı bir değişim yapamıyorum. Kıl tüy detaylar ya da ses kurgusu ile uğraşmaya başladım daha çok. Jenerikler dahil 158 dakika gibi... Bu arada afişi de aradan çıkardım... Bizimkiler bugün döndü. Oğlanın bir dişi daha düşmüş...

4 TEMMUZ 2010, PAZAR

Bugün son gün olduğu için çalıştım. Son olarak komutanın savcıya bisküvi ikram etmesinin öncesine savcının dalların arasından görünen aya bakması planlarını koydum. Oradaki geçişte bir sorun vardı. Onu halletti... Yarın artık Bora geri gelecek. Birlikte kurguyu online için hazırlayacağız. Ofisteki sistemi İmaj'daki online odasına kuracağız. Fragmanı orada yaparız artık...

6 TEMMUZ 2010, SALI

Exportları beklerken birkaç afiş denemesi daha yaptım. Toplam yedi adet eskiz var. Yarın sabah sistem İmaj'a taşınacak...

Peki film nasıl oldu? Doğrusu bilmiyorum. Öncekilerden biraz farklı oldu galiba. Ama iyi anlamda mı yoksa kötü anlamda mı, orasını bilemem. Filmin ilk bölümünü seyircinin film izleme alışkanlıkları ile kıyaslandığında epey uzun tuttuğum söylenebilir. Ama seyircinin izleme alışkanlıklarını bir adım öteye geçirmek için benim gibi filmler yapan sinemacılar risk almayacaksa kim alacak? Daha senaryo aşamasından beri biliyorum ki bu filmimin ticari potansiyeli daha düşük olacak. Uzun, yavaş, gece, karanlık, erkekler dünyası, kadın yok, otopsi, şu bu. Satışlar çok daha zor olacak. Bir yandan da bütün bunlardan gizli bir zevk aldığım da söylenebilir. Piyasanın hesapçı ve sağlamcı zihniyetine bir meydan okuma isteği... İlk bölümün uzun kalmasını istemekteki ısrarım biraz da, cesedin bir türlü bulunmayışı nedeniyle karakterlerde oluşan umutsuzluğun, aynı şekilde izleyicide de oluşmasını istememden kaynaklanıyor. Seyircinin dikkatini ilk bakışta önemsiz gibi görünen detaylara zorlamak, daha doğrusu mayışmış seyircinin üzerine filmin atmosferinin istem dışı takılınmış bir örümcek ağı gibi yapışmasını sağlamak.

9 EKİM 2010, CUMARTESİ

Evet. Son yazdığım günden beri tam üç ay geçmiş. Kurgu bitince yazmayı da bırakmışım. Ya da niye şimdi yazmaya başladım yine. Üç gündür hastayım. Evde zaman geçiriyorum. Bilgisayarda dolanırken karşıma bu günce dosyası çıktı. Hadi birşeyler daha yazayım dedim.

Son üç aydır film üzerine yoğun çalışmaya devam ettik. Filmin online kurgusu yapıldı önce. İnnernoda yapılması gereken efektler tespit edildi ve o bölüme teslim edildi. Bu çalışma hâlâ bitmiş değil. Haftaya devam edeceğiz.

Bize ses stüdyosu olarak uzun süreli bir oda tahsis edildi. *İklimler* filmimde de birlikte çalışmış olduğum Fransız ses editörü Thomas Robert burada yaklaşık 6 haftadır filmin sesleri üzerinde çalışıyor. Daha da epey çalışacak. Bir hafta sonu Keskin'e gidip yeni ses kayıtları da yaptı. Arada Fransa'dan yine *İklimler*'de çalışıp pek memnun kaldığım foley artist Francois İstanbul'a geldi. Bir hafta foley çalışmasını yapıp bitirdik. Ardından dublajları yaptım. Hemen her oyuncu gelip diyaloglarındaki pürüzleri temizledi, ya da kurguda ortaya çıkan yeni fikirlerin hayat bulması için canla başla uğraştı... Bir tek kişi dışında. Sadece nedense Fırat (Tanış) gelmedi. Bir gerekçe bildirmedeği gibi hiçbir şekilde geri de aramamış. Ben de her işte bir hayır vardır diye düşünüp, Fırat'ın tüm diyaloglarını başka biriyle tekrar dublaj yapıp değiştirdim. Belki de böylesi daha iyi oldu... Sonuçta dublaj bitti. Onca karakterin yığınla alternatif kayıtlarının kaydedildiği dublaj çalışmasından sonra, bilgisayarına pro tools programı yükleyip dublaj seçim ve düzenlemelerimi evde kendim yaptım. Kolay iş değilmiş. Kıl tüy derken iki haftamı aldı. Ama Pro Tools da öğrenmiş oldum bu arada. Bu iyi oldu. Çünkü bir sonraki filmimin kurgusuna aynı bilgisayara yüklenmiş Avid Media Composer ve Pro Tools programlarıyla girişmek istiyorum. Birbirleriyle paslaşabilsinler diye.

24 EKİM 2010, PAZAR

Efektler bitti. Geçen haftadan beri ses kurgusu üzerinde artık Thomas ile birlikte çalışıyoruz. Bugün Pazar olduğu halde çalışmaya devam ettik. Thomas haftaya dönecek. Thomas'ın yaptığı ve benim daha önce yaptığım ses dizaynını arka arkaya dinleyip ikisinin beğendiğim yanlarını bir araya topluyorum. Ses kurgusunu iyice inceltip son haline getirmeye çalışıyorum.

11 KASIM 2010, SALI

Thomas gittikten sonra Ercan ile Bangkok'a gitmem gerekiyordu. Neyse gidip geldik. Yarın da Ebru ile üç günlüğüne Paris'e gitmemiz gerekiyor. Louvre Müzesi'nde Patrice Chéreau'nun seçtiği üç-dört filminden biri olarak *İklimler* filmi gösterilecek. Biz de Patrice ile birlikte sahnede biraz kelam edeceğiz. Gitmişken biraz müze falan dolaşıp depoları dolduralım istiyoruz. Fabienne (Vonier) ile de görüşeceğiz. Döner dönmez Salı günü, kurban bayramının birinci günü olmasına rağmen ses miksajına başlıyoruz. Ardından da Aralık ayında renk ayarlarına...

29 ARALIK 2010, ÇARŞAMBA

Yine bir buçuk ay geçti... Paris'ten dönünce hemen renk çalışmasına giriştik. Önce birkaç plandan kaba bir ayar yapıp laboratuvara gönderdik test için. Çıkan sonucu sinemada seyrediv hemen geri döndük. Ve Barco monitörümüzü sinemada gördüğümüz görüntüye benzecek şekilde ayarladık. Bu monitör ayarı üzerinden görüntülerimizin rengini tekrar düzelttik ve laboratuvara gönderdik. Normalde bu kadar ayar bana yetiyor. Bundan sonra en fazla bir ince ayar daha isteyebilirim o kadar... Çıkan sonuç monitörümüze yakın ama bir tuhaflık var gibi. Bir düzlük bir boyutsuzluk bir dağılma var. Normal olmayan bir şey. Adını koymanın zor olduğu bir kalitesizlik... Logoritmik görüntüyü cineon formatına doğru çeviremiyoruz gibime geliyor. Ama İmaj'da işi bilen, sorunumuzu çözebilecek biri var gibi görünmüyor. Gerçi sorunun ne olduğunu, tam olarak neyden şikayetçi olduğumu anladıklarını da sanmıyorum. Sony Türkiye ise sağolsun hiç ama hiç yardımcı olmuyor. Yapayalnız kendi başımıza uğraşıp duruyoruz Gökhan ve Bora ile. Araştırmalarımız sürüyor da sürüyor. Aylar geçiyor ama işe bir türlü başlayamıyoruz... Bu durumda İstanbul Festivali'nin -belli şartlar dahilinde- tek bir özel gösterim yapma isteklerini kabul etmemiz pek mümkün olamayacak gibi görünmüyor. Zeynep'i arayıp bu durumu Azize (Tan) ile paylaşmasını söyledim. Yine aynı şekilde festivalin jüri başkanlığı teklifini kabul etmem de pek mümkün görünmüyor. Teknik konudaki belirsizlikler önümü görmemi engelliyor. Bu bir-iki aylık gecikme festival tarihlerinde hâlâ film ile uğraşıyor olmama neden olabilir çünkü...

2 OCAK 2011, PAZAR

Yeni yıl Ebru'nun ayarladığı Abant'ta bir otelde girdik. Ayaz ile kardan adam yaptık. Kartopu oynadık. Annem, babam ve Ebru'nun babası da bizimleydi... Hepimizin bir arada olması o kadar güzeldi ki... Yeni yıl girerken hepimiz birbirimize sarıldık, dileklerde bulunduk. Bakalım yeni yıl neler getirecek...

Editörün notu:

¹ Amerikan gecesi: Gündüz çekilmiş sahnelerin belli tekniklerle gece çekilmiş gibi görünmesini sağlayan işlem.

² Çeviren: Elif Çöpüroğlu

BİR ZAMANLAR ANADOLU'DA (2011)

Cannes Film Festivali 2011 Jüri Büyük Ödülü

OYUNCULARMuhammet Uzuner (*Doktor Cemal*)Yılmaz Erdoğan (*Komiser Naci*)Taner Birsnel (*Savcı Nusret*)Ahmet Mümtaz Taylan (*Arap Ali*)Fırat Tanış (*Kenan*)Ercan Kesal (*Muhtar*)**FİLM EKİBİ**Yapımcı **Zeynep Özbatur Atakan**Ortak Yapımcılar **Mirsad Purivatra (Prod2006),****Eda Arıkan (1000 volt), İbrahim Şahin (TRT),****Müge Kolat (İmaj), Murat Akdilek (Fida Film),****Nuri Bilge Ceylan (NBC Film)**Senaryo **Ercan Kesal, Ebru Ceylan,****Nuri Bilge Ceylan**Görüntü Yönetmeni **Gökhan Tiryaki**Kurgu **Bora Gökşingöl, Nuri Bilge Ceylan**Sanat Yönetmeni **Dilek Yapkuöz Ayaztuna**Ses Teknisyenleri **Okan Selçuk (Melodika),****Mehmet Kılıçel (Selekt)**Ses Kurgusu **Thomas Robert**Ses Miksajı **Ulaş Ağçe (İmaj), Erkan Altınok (1000 volt)**Foley Artist **Francois Lepouple**Post Prodüksiyon Süpervizörü **Murat İzzet Arslan**

NURİ BİLGE CEYLAN

FİLM OGRAFI

3 MAYMUN
(2008)**İKLİMLER**
(2006)**UZAK**
(2002)**MAYIS SIKINTISI**
(1999)**KASABA**
(1997)**KOZA**
(1995)